...РОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

48-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

...эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 86 (13402)
1971 оной апрелиин 11, воскресени

Сэн 2 мүнгэн

Марксизм-ленинизмын туг доро, Коммунис партиин хүтэлбэри доро—урагшаа, коммунизмын шэнэ илалтанууд тээшэ дабшая!

(КПСС-эй Централна Комитедэй тосоото элидхэл тушаа Советскэ Союзай Коммунис партиин XXIV съездын резолюциһаа).

Советскэ Союзай Коммунис партиин XXIV съезд

...ЕЗДЫН ХААГДАХЫН УРДА ТЭЭ НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ ХЭЛЭҺЭН ҮГЭ

...легадууд!
...артиин XXIV съездын ...ентральна Комитедэй ...ленумэй дүнгүүд тухай ...зүбшөөгыт.

...дэлэй оршон байдалда ...Пленум дээрэ пар...ральна Комитет хүтэл...ургануудаа нэгэн дуу...

...Центральна Комите...ына секретаряар Л. И. ...һунгагдаба. (Нэрьемэ ...тагалга, бултадаа ...бодоно).

...ЦК-гай Политбюрогой ...имэ нүхэд һунгагда... БРЕЖНЕВ (альга та...) ...И. ВОРОНОВ (альга ...) В. В. ГРИШИН (альга ...) А. П. КИРИЛЕНКО (альга...), А. Н. КОСЫГИН (...), Ф. Д. КУЛАКОВ (...), Д. А. КУНАЕВ (...), К. Т. МАЗУРОВ (...), А. Я. ПЕЛЬШЕ (...), Н. В. ПОДГОР... тагалга), Д. С. ПО... (альга тагалга), М. А. ... (альга тагалга), А. Н. ... (альга тагалга), П. Е. ... (альга тагалга), В. В. ...КИЙ (альга тагалга).

...ЦК-гай Политбюрогой ...кандидадуудаар иимэ нү...гдаба: Ю. В. АНДРО... тагалга), П. Н. ДЕ... (альга тагалга), П. М. ...В (альга тагалга), В. П. ...АДЗЕ (альга тагалга), ...ШИДОВ (альга тагал...) УСТИНОВ (альга та...)

...ЦК-гай Секретарьнуу... нүхэд һунгагдаба: ...ЦК-гай Генеральна сек... —Л. И. БРЕЖНЕВ ...удаан альга тагалга), ...ИЧЕВ (альга тагалга), ...ИТОНОВ (альга тагал...), ...Ф. КАТУШЕВ (альга та...), ...П. КИРИЛЕНКО (аль...), Ф. Д. КУЛАКОВ (...), Б. Н. ПОНОМА... тагалга), М. С. СО... (альга тагалга), ...СЛОВ (альга тагалга), ...ТИНОВ (альга тагалга).

...Пленум Партиина хинал...тедэй түрүүлэгшээр нү... Пельшее баталба. (Аль...).

...Центральна шалгал...си нүхэр Д. Ф. Сизовые ...түрүүлэгшээр һунгаба. ...тагалга).

...делегадууд! Танай һунга...ральна Комитет ехэ эти...бэри үзүүлһэнэйнь түлөө ...баясхалан хүргэхые намда ...н. (Альга тагалга). Энэ ...шетнай үндэрөөр сэгнэ...нда уялга даалгаһан тон ...үсалгые хүсэд ойлгоно...тскэ Союзай Коммунис партиин XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын тулада партиин Центральна Комитет, КПСС-эй ЦК-гай Политбюро ба секретариат хамаг бүхы юумэ хэхэ гэжэ таанадые найдуулхые зүбшөөгыт. (Нэрьемэ удаан альга тагалга).

Нүхэд делегадууд! Советскэ Союзай Коммунис партиин XXIV съездын хүдэлмэри дүүрэхэ дээрээ оробо.

Манай агууехэ партиин эльгээһэн нүхэд, тэрэнэй алдарта бүхы отрядуудай бүрин эрхэтэ түлөөлэгшэд, табан жэл соо хэһэн ажалайнгаа дүн зүбшэн хэлсэхын, ерэхэ жэлнүүдтэхи политическэ хараа шэглэл хэлсэжэ зохёохын тулада арбан үдэрэй турша соо өөрынгөө съезд үнгэргэбэ.

Бүхы манай партиин, бүхы совет арадай анхаралынь Кремльдэ, манай съезддэ арбан үдэрэй турша соо хандуулагданхай байба. Арад зон болбол партийна съезднүүдые өөрынгөө түүхын, коммунизмын хяра орой тээшэ шууд дабшалтын шухала шатань гэжэ зүйтэйгөөр тоолодог байна. (Удаан альга тагалга).

Арбан үдэрэй турша соо энэ залда бүхы дэлхэйн зоной анхарал хандуулагдаһан байба, яахадааб гэхэдэ, социалис оронуудай, Коммунис партинуудай, манай социалис гүрэнэй, манай Ленинскэ партиин түүхын ябасада, дэлхэй дээрэ болож байгаа юумэнүүдтэ али зэргын ехэ үүргэ дүүргэдэг байһаниинь бүхы дэлхэйн хүн зондо үнинһөө хойшо эли болонхой. (Альга тагалга).

Социализм ба коммунизмһаа гадуур дэлхэйн түүхын хүгжэжэ шадахагүй, тэдээндэ эсэргүүсэн хүгжэжэ шадахагүй — тиимэ саг үе баатар тэмсэлээрээ, шэн зоригто ажалаараа хүдэлмэришэн анги, ажалша хүн түрэлтэн тогтообо. (Альга тагалга).

Ехэ гэгшын ажал хэгдээ, съездын документнүүд дотор, делегадуудай хэлэһэн үгэ дотор манай партиин бүхы талын тон ехэ дүй дүршэл, партиин коллективнэ сэсэн ухаан һайнаар согсологдобо гэжэ съездын дүнгүүдые гаргахадаа хэлэхэ дүүрэн эрхэтэйбди. Съездын шиидхэбэринүүд ба документнүүд парти болон арадай сурталай—теоретическэ ажабайдалай гол анхаралда удаан саг соо байха. Манай коммунистнууд, бүхы совет хүнүүд тэдэ шиидхэбэринүүд болон документнүүдһээ зориг оројо байха; съездын шиидхэбэринүүд тэдэнэй ажалда найдамтай хүтэлбэри болож үгэхэ. (Альга тагалга).

Нүхэдүүд!

Өөһэдынгөө партийна съезднүүдые гансашье өөрынгөө партиин урда бэшэ, мүн коммунис бүхы партинуудай урда, дэлхэйн хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй урда хэһэн тоосоон гээд совет коммунистнууд тоолодог гэжэ энээнэй урда тээшье хэлээ һэм. Баһал тиимэ һаналтайгаар XXIV съезддэшье ерэһэн байгаабди.

Та бүгэдын мэдэхээр, дэлхэйн коммунис ба хүдэлмэришэнэй, тэрэшэлэн национально-демократическа ба социалис партинуудай зуу гаран делегаци съездын хүдэлмэридэ хабаадалсаба. Дэлхэйн революционно сүлөөрэлгын, түрүү хүсэнүүдэй иимэ олон түлөөлэгшэнэртэй суглаан түүхэдэ хэзээшье болоогүй гэхэдэ болохо. Бидэнэр, совет коммунистнууд, тэрээндэнь сэдьхэлээ тон ехээр хананги байнабди. (Удаан альга тагалга). Хилын саанахи аха дүүнэрэйнгээ, ханинарайнгаа хэлэһэн үгэ шагнажа һуухадаа, юртэмсэ дэлхэйе хубилгаха зорилготой интернациональна агууехэ хүдэлөөнэй таһаршагүй хубинь байһанаа дахин ойлгобобди. Манай партиин, манай арадай бүтээжэ байгаа ажал хэрэгэй бүхэдэлхэйн удха шанарые, коммунизм байгуулгадаа туйлаһан амжалтаараа дэлхэйн революционно хүдэлөөндэ оруулһан, оруулжа байгаа, оруулхашье хубитынгаа удха шанарые тон һайнаар ойлгожо абабабди. (Удаан альга тагалга).

Дэлхэйн коммунис хүдэлөөндэ манай партиин баримталдаг шэглэлые, тэрэнэй марксистско-ленинскэ эрид хараа шугамые, тэрэ хүдэлөөнэй нэгэдэл бэхижүүлхэ, революционно бүхы хүсэнүүдые нягтаруулха зорилготой манай партиин саг үргэлжын эрид сэхэ оролдолгые хилын саанахи нүхэдэй нэгэн һаналтайгаар дэмжэжэ байһыень дахинаа бүри һайнаар ойлгообди. (Альга тагалга).

Хилын саанахи хүндэтэ аха дүүнэр, ханинар! Манай съездын хүдэлмэридэ та бүгэдын ехэ нэмэри оруулһанайтнай түлөө съездын нэрэһээ, бүхы партиингаа, бүхы совет арадай нэрэһээ таанадта баясхалан хүргэхые зүбшөөгыт. (Альга тагалга). Дэлхэйдэхи бодото байдалые, бүхы түбинүүдтэ болож байгаа революционно тэмсэлые эли тодоор харуулжа үгэһэн гүн гүнзэгы удхатай үгэ хэлэһэнэйтнай түлөө таанарта баяр баясхалангаа хүргэхые зүбшөөгыт. (Альга тагалга). Манай парти тухай, совет арад тухай урин дулаан үгэнүүдые хэлэһэнэйтнай түлөө, танай үгэнүүд доторхи һанал нэгэдэлгын ба интернационализмын һайн һайхан һанамжын түлөө баяр баясхалангаа хүргэхые зүбшөөгыт. (Удаан альга тагалга).

Нүхэд делегадууд!

XXIV съезд энээнһээ хойшонхи үедэ манай партиие, бүхы совет арадые тодо һонор политическэ хараа шугамаар, политическэ программаар зэбсэглэбэ. ЦК-гай тоосоото элидхэл дотор, байгша табан жэлэй түсэб тушаа Директивэнүүдэй проект тухай элидхэл дотор, манай съездын батала абаһан шиидхэбэринүүд ба резолюцинууд дотор тэрэ хараа шугамай уг удхань эли тодоор харуулагдаһан байна.

Экономическа политикын талаар — совет арадай байдал улам һайжаруулха гэһэн хараа шугам партимнай баримталха. Хүндэ промышленность, тэрэ тоодо тэрэнэй оборонно һалбаринуудые хүгжөөлгэдэ анхаралаа һуларуулангүйгөөр, ажалшадай байдал горитойгоор һайжаруулгые ажахын бүхы хүдэлмэриин бодото гол зорилго болгон, партимнай дэбжүүлэн табина. Тиимэ байна зорилгомнай, нүхэдүүд. Тэрэ зорилгодоо хүрэхын тулада манай ажахы доторхи бүхы нөөсые, бүхы арга боломжые хүсэд дүүрэнээр ашаглаха ёһотойбди. (Альга тагалга).

Социальна политикын талаар — совет обществын нэгэдэлые дам саашадань бэхижүүлхэ, совет общество дотор ородог ангинууд болон социальна бүлэгүүдые, бүхы үндэһэ яһатаниие улам дүтэлүүлхэ хараа шугам, социалис демократие шууд хүгжөөхэ, ниитын ба гүрэнэй хэрэг шиидхэлгэдэ олон түмэниие бүрил олоорнь хабаадуулха хараа шугам, саашань бүхы ажалшадай коммунис мэдэрэлые дээшэлүүлхэ, эрдэм соёл али болохоор хүгжөөхэ, совет хүниие сэдьхэлэй талаар дэбжээхэ, хүн зоной сэдьхэлдэ таатай, ажаллахадань һайн, ажаһуухадань зохисотой морально-политическэ—тиимэ оршон байдал орон соогоо тогтоон бэхижүүлхэ хараа шугам партимнай баримталха. (Удаан альга тагалга).

Партийна байгуулалтын талаар —общественые партийна талаар хүтэлбэрилхэ арга методүүдые улам һайжаруулха, партийна ажабайдалай ленинскэ гурим шангаар сахиха, манай партийна зэргэнүүдые улам нягтаруулха хараа шугам; хүдэлмэришэн ангитай, бүхы совет арадтай партиин барисаае бүхы хэмжээгээрнь бэхижүүлхэ хараа шугам партимнай баримталха. (Альга тагалга).

Гадаадын политикын талаар — эб найрамдалай, уласхоорондын аюулгүй байдалай хараа шугам, социализмын оронуудтай аха дүүгэйнгээ барисаае, империализмда эсэргүү сүлөөрэлгын бүхы дэлхэйдэхи хүсэнүүдтэй холбоогоо бэхижүүлхэ хараа шугам партимнай баримталха. Эб найрамдалай, арадуудай эрхэ сүлөөтэ, бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэлэй, XXIV съездын табиһан программые бүмбэрсэг дэлхэйн бүхы түбинүүдтэхи зон ехээр һайшаажа байна гэжэ мүнөөнһөөшье хэлэхэдэ болохо. (Альга тагалга).

Тиимэ болохолоороо, совет арадай эгээн шухала, эгээн лэ амин хэрэг, асуудалнууд XXIV съездын зохёоһон программын гол зүйлынь болоно. XXIV съездын хүдэлмэриие, тэрэнэй шиидхэбэринүүдэй гол удхые совет хүнүүдэй —коммунистнуудайшье, партийнабэшэ хүнүүдэйшье сохом тиигэжэ ойлгоһониинь бүри мүнөөнһөө харгадана. Шэнэ табан жэлэй түсэб тушаа Директивэнүүдые дүүргэхын, съездын гаргаһан бүхы шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө ажалдань, оролдолго хэшээлдэнь совет арадые бүри ехээр энэнь зоригжуулха, хүсэ шадал оруулха бэзэ гэжэ этигэжэ байһанаа элирхэйлэн мэдүүлхыем зүбшөөгыт!

(Альга тагалга).

Нүхэд делегадууд, манай партиин бүхы республиканска, хизаарай болон областной эмхинүүдһээ таанар түлөөлэгдэн ерэһэн байнат. Манай арадай ажахын бүхы һалбаринуудһаа, ниитын ажабайдалай бүхы һалбаринуудһаа, коммунис байгуулалтын бүхы участогуудһаа түлөөлэгдэжэ ерэһэн байнат. Совет коммунистнуудай бүхы үетэдһөө түлөөлэгдэһэн байнат. Энэмнай табигдаһан асуудалнуудые съезд дээрэ тодорхойгоор, дэлгэрэнгыгээр зүбшэн хэлсэхэ, ажал хэрэгтэ, партиин аша туһада, арадай аша туһада эгээн лэ таарамаар зохид шиидхэбэри олохо арга бии болгоһон байнал (Удаан альга тагалга).

Хото, хүдөө нютагуудтаа, партийна организацинуудтаа хэдэн үдэрһөө бусажа ерэхэт. Съезд дээрэ бидэ бүгэдын олоһон эршэ зоригые бүхы коммунистнуудта, бүхы ажалшадта үдэр бүриингөө ажалда дамжуулха бэзэт гэжэ найдажа байһанаа элирхэйлэн мэдүүлхыемни зүбшөөгыт, нүхэд делегадууд. (Нэрьемэ альга тагалга).

Найдамтай, зүб политическэ хараа шугам зохёогдоод байхадаа, тэрэнээ бодото дээрэнь амжалтатайгаар бэелүүлхэ гээшэ гол хэрэг болоно.

Айхабтар ехэ зорилгонуудай табигдаһан дээрэһээ ажахын, сурталай-политическэ, партийно-эмхидхэлэй, манай бүхы хүдэлмэриин хэмжээе тэрэ зорилго шиидхэхын тула горитойгоор дээшэлүүлхэ хэрэгтэй болоно. Партийна организацинууд бултадаа съездын һүүлээр имагтал энээндэ анхаралаа хандуулха ёһотой. Тобшоор хэлэхэдэ, һонингшье, зориг бадаруулмааршье ажал хэрэг урдамнай олон байнал. Шэн зоригто, үүсхэлтэ ажалай жэлнүүд урдамнай маниие хүлеэжэ байнал. Съездын табиһан хараа түсэбые имагтал тиигэжэ бэелүүлхэ байнабдн. (Нэрьемэ удаан альга тагалга).

Ехэ амжалтануудые туйлахыетнай та бүгэдэдэ хүсэнэбди, нүхэд делегадууд! (Нэрьемэ удаан альга тагалга).

Ехэ амжалтануудые туйлахыень совет арадай мэдээжэ, элитэ хүтэлбэрилэгшэ манай партида, Ленинэй партида хүсэнэбди! (Нэрьемэ удаан альга тагалга).

Ехэ амжалтануудые туйлахыень бүхы совет ажалшадта, өөһэдынгөө хуби заяае зохёогшодто, зол жаргалаа зохёогшодто хүсэнэбди!

(Нэрьемэ удаан альга тагалга).

Советскэ Союзай Коммунис парти мандаха болтогой! (Нэрьемэ удаан альга тагалга, бултадаа хүл дээрээ бодоно).

Баатар совет арад мандаха болтогой! (Нэрьемэ удаан альга тагалга).

Марксизм-ленинизмын туг доро — коммунизмын шэнэ илалтанууд тээшэ, урагшаа! (Нэрьемэ удаан альга тагалга).

Нүхэд делегадууд! Советскэ Союзай Коммунис партиин XXIV съездын хүдэлмэри энээгээр дүүрэбэ гэжэ тоолохые зүбшөөгыт.

(Зал соохи зон хүл дээрээ бодожо, удаан саг соо альга тагалга нэрьенэ. «Ура!», «Ленинэй Коммунис партида — алдар соло!» «Ленинскэ ЦК-да — алдар соло!», «Совет арадта—алдар соло!» гэһэн үгэнүүд дуулдана).

МОСКВА. КПСС-эй XXIV съездын болож байха үедэ СССР-эй летчик-космонавт нүхэр Г. Т. Береговой (зүүн гарһаа) Днепропетровск городой КПУ-гай Октябрьска райкомой нэгэдэхи секретарь В. В. Усенко, эндэхи гүрэнэй университедэй доцент Е. Н. Шабалина гэгшэдтэй уулзажа хөөрэлдэбэ.

ТАСС-ай фотохронико.

...оветскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Пленум тухай

ИНФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

...ветскэ Союзай Коммунис партиин XXIV съездын һунга... ...ПСС-эй Центральна Комитедэй Пленум 1971 оной апре... ...дэ болобо.

...ленум КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретаряар нүхэр ...БРЕЖНЕВЫЕ нэгэн дуугаар һунгаа.

...енум КПСС-эй ЦК-гай Политбюродо иимэ нүхэдые һун... Политбюрогой гэшүүдээр: нүхэд Л. И. БРЕЖНЕВ, ...ВОРОНОВ, В. В. ГРИШИН, А. П. КИРИЛЕНКО, А. Н. КОСЫГИН, Ф. Д. КУЛАКОВ, Д. А. КУНАЕВ, К. Т. МАЗУРОВ, А. Я. ПЕЛЬШЕ, Н. В. ПОДГОРНЫЙ, Д. С. ПОЛЯНСКИЙ, М. А. СУСЛОВ, А. Н. ШЕЛЕПИН, П. Е. ШЕЛЕСТ, В. В. ЩЕРБИЦКИЙ һунгагдаба.

Политбюрогой гэшүүдтэ кандидадуудаар: нүхэд Ю. В. АНДРОПОВ, П. Н. ДЕМИЧЕВ, П. М. МАШЕРОВ, В. П. МЖАВАНАДЗЕ, Ш. Р. РАШИДОВ, Д. Ф. УСТИНОВ һунгагдаба.

КПСС-эй ЦК-гай секретарьнуудаар: нүхэд Л. И. БРЕЖНЕВ, П. Н. ДЕМИЧЕВ, И. В. КАПИТОНОВ, К. Ф. КАТУШЕВ, А. П. КИРИЛЕНКО, Ф. Д. КУЛАКОВ, Б. Н. ПОНОМАРЕВ, М. С. СОЛОМЕНЦЕВ, М. А. СУСЛОВ, Д. Ф. УСТИНОВ һунгагдаба.

Пленум КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи Партийна хиналтын комитедэй Түрүүлэгшээр нүхэр А. Я. ПЕЛЬШЕЕ баталба.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА ШАЛГАЛТЫН КОМИССИДА

...Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Шалгалтын комиссиин заседани ...оной апрелиин 9-дэ болобо.

Центральна Шалгалтын комисси нүхэр Г. Ф. СИЗОВЫЕ комиссиин түрүүлэгшээр һунгаба.

ПАРТИИН XXIV СЪЕЗДЫН ҺУНГАҺАН СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДЭЙ ГЭШҮҮД

...симов П. А.
...ленко С. С.
...ицев В. К.
...сандров А. П.
...ксеевский Е. Е.
...в Г. А.
...ропов Ю. В.
...онов А. К.
...стов Б. И.
...рон А.
...асьев С. А.
...мов Б.
...рамян И. Х.
...баков Н. К.

Банников Н. В.
Басов А. В.
Батицкий П. Ф.
Бахирев В. В.
Бещев Б. П.
Блесков А. А.
Бодюл И. И.
Бондаренко И. А.
Бородин А. М.
Бородин П. Д.
Братченко Б. Ф.
Брежнев Л. И.
Брехов К. И.
Бугаев Б. П.
Булгаков А. А.

Бутома Б. Е.
Вадер А. П.
Васильев Н. Ф.
Ватченко А. Ф.
Ващенко Г. И.
Викторов А. В.
Воронов Г. И.
Воропаев М. Г.
Воротников В. И.
Восс А. Э.
Галаншин К. И.
Гапуров М.
Гарбузов В. Ф.
Георгиев А. В.

Голдин Н. В.
Горбань Г. Я.
Горбачев М. С.
Горшков С. Г.
Горячев Ф. С.
Греков Л. И.
Гречко А. А.
Гришин В. В.
Гришин К. Н.
Гришманов И. А.
Громыко А. А.
Грушецкий И. С.
Грушин П. Д.
Дегтярев В. И.

Дементьев П. В.
Демичев П. Н.
Джавахишвили Г. Д.
Добрик В. Ф.
Добрынин А. Ф.
Долгих В. И.
Дрозденко В. И.
Дрыгин А. С.
Дымшиц В. Э.
Ежевский А. А.
Елютин В. П.
Епишев А. А.
Ермин Л. Б.
Ефремов М. Т.

Ештокин А. Ф.
Жигалин В. Ф.
Захаров М. В.
Захаров М. Е.
Зверев С. А.
Зимянин М. В.
Золотухин Г. С.
Иванникова М. С.
Ивановский Е. Ф.
Кавун В. М.
Казаков В. И.
Казанец И. П.
Калмыков В. Д.
Капитонов И. В.

Катушев К. Ф.
Келдыш М. В.
Кириленко А. П.
Кириллин В. А.
Киселев И. И.
Киселев Т. Я.
Клепиков М. И.
Коваленко А. В.
Кожевников Е. Ф.
Козлов Н. Т.
Козырь П. П.
Кокарев А. А.
Конев И. С.
Коновалов Н. С.

Конотоп В. И.
Корнейчук А. Е.
Коротков Б. Ф.
Корытков Н. Г.
Коспанов Ш. К.
Костандов Л. А.
Костоусов А. И.
Косыгин А. Н.
Кочинян А. Е.
Крахмалев М. К.
Крылов Н. И.
Кузнецов В. В.
Кулаков Ф. Д.

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта).

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДЭЙ ТООСООТО ЭЛИДХЭЛ ТУША

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН XXIV СЪЕЗДЫН

РЕЗОЛЮЦИ

КПСС-эй Центральна Комитедэй хүдэлмэри тухай КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй тоосоото элидхэл шагнажа, зүбшэн хэлсээд, Советскэ Союзай Коммунис партиин XXIV съезд иигэжэ тогтооно:

КПСС-эй Центральна Комитедэй политическэ хараа шугамые, бодото ажал ябуулгые бүримүһэн, хүсэдөөр һайшааха.

КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоото элидхэл соо хэгдэһэн дурадхалнууд болон тобшололнуудые һайшааха.

Бодото ажал ябуулгаяа бэелүүлхэдээ, элидхэл соо хэлэгдэһэн заабаринуудые хүтэлбэри болгон абахыень партийна бүхы организацинуудта съезд дурадхана.

КПСС-эй программа, мүн XXIII съездын табиһан зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө хэлбэришэгүйгөөр, зоримгойгоор тэмсэһэнэй ашаар коммунис байгуулалтада томо томо амжалтанууд туйлагдаа гэжэ XXIV съезд ханамжатайгаар тэмдэглэнэ. Арадай ажахын саашадаа хүгжэлтэ, мүн ороной бэеэ хамгаалгые бэхижүүлгэ хадаа город болон хүдөө нютагуудай ажалшадай энхэ тэниглэн байдалые нилээд һайжаруулгатай тааралдаһаниинь тоосоото үеын шухала туйлалта болоно. Ниитын социалис харилсаанууд, совет демократи амжалтатайгаар хүгжэһэн байна. Хүдэлмэришэд, колхознигууд болон интеллигенциин морально-политическэ нэгэдэл, СССР-эй арадуудай аха дүүгэй хани барисаан улам бүри бэхижээ.

Тоосоото үе хадаа совет обществын ажабайдалда коммунис партиин хүтэлбэрилхы үүргын улам бүри ургалтаар тэмдэглэгдэнхэй. Совет арад хадаа партиин дотоодын болон гадаадын политикые халуунаар, нэгэн һаналтайгаар дэмжэнэ.

Советскэ Союзай уласхоорондын байдал улам бүри бата бэхи ба найдамтай болонхой. Дэлхэйн социалис байгуулалтын үүргэнь ургаа. Советскэ Союз болон аха дүү социалис оронууд хадаа арадуудай эб найрамдалай, аюулгүйн байдалай түлөө тэмсэлдэ ехэ оруулалта хээ, уласхоорондын дэбисхэр дээрэ эб найрамдалай, демократи ба социализмын аша туһада хүсэнүүдэй тэнсүүриин саашадаа хубилха хэрэгтэ улам бүри ургажа байгаа нүлөөгөө үзүүлээ. Мүнөө үеын революционно гол хүсэнүүдэй—социализмын дэлхэйн байгуулалтын, уласхоорондын хүдэлмэришэнэй ба национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй дайшалхы холбоон бэхижэжэ, гүнзэгыржэ үргэлжэлөө.

I

1. Ленинскэ гадаадын политикые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлгэдэ зорюулагдаһан КПСС-эй ЦК-гай ажал ябуулгые съезд үндэрөөр сэгнэнэ.

Дэлхэйн социалис байгуулалтые саашадань нэгэдүүлэн жагсааха ба хүгжөөхэ тушаа асуудалнууд хододоо ЦК-гай гол анхаралдань байгаа. Энэ байгуулалта хадаа империализмда эсэргүү шиидхэхы хүсэн, эб найрамдалай болон социальна хүгжэлтын түшэг тулгуури боложо, бэеэ бүри ехээр батадхаа. Аха дүү социалис гүрэнүүдэй экономическа арга боломжонь горитойгоор ургаа, социализмын политическэ үндэһэ һууринууд бэхижээ, арадуудай энхэ тэниглэн байдал һайжараа, культура болон наука саашадаа хүгжөө. Социалис байгуулалтын, мүн бии боложо байгаа ниитын асуудалнуудые шиидхэхэ, социализмын туйлалтануудые хамгаалха хамтын тон баян дүй дүршэл олдонхой. Зарим бэрхэшээлнүүд болон орёо хурса байдалай тохёолдобошье, социалис оронуудай хани барисаа болон нягтаар нэгэдэнхэй ябадалые бэхижүүлгэ хадаа хүгжэлтын гол шэглэлынь байхаараа байгаа.

Али бүхы талаар аха дүү гүрэнүүдтэй Советскэ Союзай харилсаа холбоон амжалтатайгаар хүгжөө, бэхижээ. Аха дүү оронуудай коммунис партинуудтай КПСС-эй холбоо барисаан саг үргэлжын шэнжэтэй, олон янзын болонхой. Гадаадын политическэ ажал ябуулгын талаар тааруу холбоотойгоор ажаллаха хэрэгтэ горитой амжалтанууд туйлагдаа. Социалис гүрэнүүдэй хамтын дурадхалнууд болон политическэ ябуулганууд хадаа уласхоорондын бүхы оршон байдал хүгжөөлгэдэ һайн нүлөөгөө үзүүлнэ. Социалис гүрэнүүдэй эгһээ эдэбхитэйгээр тэмсэл хэгдэһэнэй ашаар империалис эзэрхэг түримхэйшүүлэй олохон түсэбүүд таһалдуулагдаһан байна.

Хамтадаа хэмжээ абаһанай ашаар Варшавска договорой оронуудай сэрэгэйнь эмхи бэхижэнхэй. Холбоото гүрэнүүдэй зэбсэгтэ хүсэнүүд эрхим дээдэ бэлэдхэлтэй байна, аха дүү арадуудай амгалан тайбан ажалыень найдамтайгаар хамгаалагша мүн болонхой.

Советскэ Союзай эгһээ социализмын оронуудтай бэе бэедээ аша туһатай экономическа харилсаа холбоон саашадаа хүгжэһэн байна. Гүрэнүүд хоорондын тусхай мэргэжэлтэй болохо ба үйлэдбэриие хамтаруулха тушаа, арадай ажахын түсэбүүдые нягтаар холбохо тушаа, экономическа талаар нэгэдэлтэй байха тушаа бэе бэедээ экономическа туһаламжа үзүүлхэ гэһэн гүрэнүүдэй хараа шэглэл хадаа дэлхэйн социализмын хүгжэлтын зайлашагүй шухала эрилтэнь болонхой.

Социалис оронуудтай Советскэ Союзай хоёр талын харилсаануудые саашадань хүгжөөхын тулада олон юумэн хэгдээ. Советскэ Союз ба аха дүү социалис гүрэнүүдэй хани барисаан, харилсаа холбоон ба бэе бэедээ туһалалсаха тухай договорнууд дотор эдэ харилсаануудай уг зорилго болон гол ёһо гуримууд бэхижүүлэгдэнхэй.

Совет-хитад харилсаанууд тушаа КПСС-эй ЦК-гай, Советскэ правительствын хэһэн бодото алхамуудые, мүн ленинскэ тодорхой хараа шэглэлые съезд хүсэдөөр һайшаана, лаблан батадхана. Социалис оронуудта эсэргүү тэмсэлдэ, уласхоорондын коммунис хүдэлөөе, империализмда эсэргүү бүхы хүдэлөөе һандаргаха хэрэгтэ зорюулагдаһан, мүн ленинизмдэ харша үзэл сурталай-политическэ тусгаар хараа бодолтойгоор Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй ябуулга хэжэ байһан эрхэ байдалда, КПСС-эй ЦК имагтал зүб хараа бодол—марксизм-ленинизмын гол ёһо гуримуудые хэлбэришэгүйгөөр хамгаалһан, дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэлые али болохоор бэхижүүлхэ, социалис эхэ оронойнгоо аша туһые хамгаалха гэһэн хараа бодол баримталһан байна. Манай парти болон гүрэнэй политика тушаа Хитадай пропагандын хэжэ байһан харата муухай һэдэлгэнүүдые съезд эрид шууд буруушаана. Тиигэхэ мүртөө манай парти хадаа СССР ба КНР хоёрой хоорондохи харилсаануудые журамшуулха, совет ба хитад арадуудай хоорондохи һайн хүршэ ёһоной холбооe, хани барисаае һэргээхэ гэжэ оролдоно. Советскэ Союз ба Хитадай Арадай Республика хоёрой хоорондохи харилсаануудые һайжаруулга хадаа хоёр оронуудай удаан саг соо үргэлжэлхэ гол аша туһада, дэлхэйн социализмын аша туһада, империализмда эсэргүү тэмсэл шангадхалгын аша туһада таараха һэн.

Дотоодын контрреволюциһаа, империалис хархис этэгээдүүдһээ социализмын туйлалтануудые хамгаалха хэрэгтэнь аха дүү оронуудтай хамта чехословацка арадта интернациональна туһаламжа үзүүлхэ тушаа КПСС-эй Центральна Комитедэй бэелүүлһэн ажал ябуулгые съезд хүсэдөөр һайшаана. Империализмын ба тэрэнэй тагнуулшадай зүгһөө социалис харилсаа холбоото оронуудта хэгдэдэг һэдэлгэнүүд тушаа һэримжэеэ дээшэлүүлхэ шухала байһан тухай, баруунай оппортунизмда эсэргүү хэлбэришэгүй тэмсэлэй ехэ удха шанартай байһан тухай Чехословакида болоһон үйлэ хэрэгүүдэй дүй дүршэл дахин һануулба. Баруунай оппортунизм хадаа социализмые «һайжаруулха» гэһэн хэбэртэйгээр марксизм-ленинизмын революционно удхые буруу болгохо гэжэ һэдэнэ, буржуазна үзэл бодолой нэбтэрхэ харгы зам сэбэрлэжэ үгэнэ. Социалис оронуудай арадууд өөһэдынгөө революционно туйлалтануудые аршалхаар, хамгаалхаар хэлбэришэгүй зоригжолтой байна.

Социалис байгуулалтые хүгжөөлгын дүй дүршэл хадаа социалис общество дотор марксистско-ленинскэ партиин хүтэлбэрилхы үүргые саг үргэлжэ бэхижүүлхэ, партийна хүтэлбэриин түхэл маяг ба арга методуудые хододоо нарижуулха, социализмын хүгжэлтэдэ бии болоһон асуудалнуудые шиидхэлгэдэ зохёохы марксистско-ленинскэ ёһоор хандаха шухала байһыень эли тодоор харуулна. Социализм амжалтатайгаар байгуулхын тулада социалис байгуулалтын ниитэ жама ёһонуудые үндэһэлэн баримталха, тэрэшэлэн орон бүхэнэй тодорхой онсо илгаануудые харадаа абаха шухала байһан тухай ленинскэ заабариин зүб байһаниинь шэнэ хүсэтэйгөөр лаблагдана. Социалис байгуулалтын нэгэ ниитэ шэнжэтэй байһан, социалис оронуудай арадуудай гол ашата хэрэгүүд болон уг зорилгонуудай тааралдаһан ушар хадаа марксистско-ленинскэ партинуудай политикын зүб байхалаар дэлхэйн социалис байгуулалта хүгжөөхэ ба бэхижүүлхэ хэрэг ургашань хэлбэришэгүйгөөр дабшуулха арга олгоно гэжэ съезд тэмдэглэнэ.

Социалис гүрэнүүдэй коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудтай харилсаа холбоогоо саашадаашье бэхижүүлхыень, хүгжөөхыень КПСС-эй ЦК-да съезд даалгана, түбхын түрүүндэ энээнһээ социализмын дэлхэйн байгуулалтын нэгэдэл ба жагсанхай ябадал дулдыдана ха юм; тэрэшэлэн уласхоорондын политикын, экономическа харилсаануудай, тэрэ тоодо—экономическа харилсаа холбоо хүгжөөхэ талаар социалис гүрэнүүдтэй харилсаа холбоогоо али болохоор үргэдхэхыень, научна болон культурна холбоо барисаагаа бэхижүүлхыень КПСС-эй ЦК-да съезд даалгана.

2. Үнгэрөөшэ үе соо дэлхэйн революционно хүсэнүүдэй ургажа байгаа добтолгые тогтоохо, социализмын бэхижэлгэдэ һаад ушаруулха гэһэн империализмын һэдэлгэнүүд дахин таһалдуулагдаһан байна.

Уласхоорондын дэбисхэр дээрэ эзэрхэг түримхэй политика бэелүүлхын, өөһэдынгөө оронуудта ангиингаа эзэмдэлгые бэхижүүлхын тулада империалистнууд хадаа капитализмын гүрэнэй монополис маяг түхэлнүүдэй ургалтые, мүн гүрэнүүдэй хоорондохи ажахын нэгэдэлые, наука болон техникын туйлалтануудые хэрэглэнэ.

Хархис муухай шэнжэ түхэл ба эзэрхэг түримхэй һэдэлгэнүүд хадаа американска империализмын политикада юунһээшье элеэр харагдана, тэрэ хадаа арадуудай бэеэ даанхай байдалда, бүгэдэ ниитын эб найрамдалда илангаяа ехэ аюултай байна, ниитын хүгжэлтын зам дээрэхи гол ехэ хаалтань болоно. Гадаадын политикын эзэрхэг түримхэй хараа шэглэл, милитаризм һүжэрөөлгэ хадаа США-гай илангаяа элитэ шэнжэ шанар болоно, энэнь дэлхэйн дайнай аюул бэедээ шэнгээнхэй. Дайн сэрэгэй ба эзэрхэг түримхэй хүсэнүүд бусадшье империалис оронуудта эдэбхитэйгээр ябуулга хэнэ.

Дэлхэйн нилээд хубида социализмын бүхөөр батажаад, хэлбэришэгүйгөөр хүгжэжэ байһан үедэ, обществые революционно ёһоор шэнэдхэн хубилгахын түлөө тэмсэжэ байгаа хүсэнүүдэй капиталис гүрэнүүд дотор ургажа байһан үедэ, олохон оронууд дотор национальна сүлөөрэлгын түлөө тэмсэл хадаа мүлжэлгэтэ ба дарлалтата бүхы байгуулалтада эсэргүү тэмсэл болон һүжэржэ байһан мүнөөнэй шатада түүхын талаар империализмын урагшагүй болоһониинь бүри эли тодоор харагдана.

Шэнэ эрхэ байдалда бэеэ тааруулха гэһэн капитализмын һэдэлгэ хадаа ниитын байгуулалта байһанаа тогтууритай болгохо ябадалда хүргэнэгүй. Капитализмын ниитэ кризис гүнзэгыржэ үргэлжэлһөөр. Гүрэнэй-монополис хүгжэлтэ хадаа капитализмын бүхы зүрилдөөнүүдые хурсадхана, монополизмда эсэргүү тэмсэл хүгжөөнэ. Энэ тэмсэлдэ хүдэлмэришэн анги ударидахы хүсэн болонхой, тэрэ хадаа хүн зоной дундаһаа бүхы ажалшадые бэе тээшээ татагша түбынь болоһоноо улам бүри элеэр харуулна. Хүдэлмэришэн ангиин, олониитэ ажалшадай томо томо буһалгаанууд хадаа ангиин шэнэ шэнэ тулалдаануудые уридшалан тунхаглагшань мүн болоно. Эдэ тулалдаанууд хадаа ниитын гүнзэгы хубилалтануудта, бусад ажалшадтай холбоотойгоор хүдэлмэришэн ангиин засаг тогтоолгодо хүргэжэ болохо байна. Капиталис элдэб гүрэнүүдэй хоорондохи зүрилдөөнүүд хурсадажа үргэлжэлһөөр.

Капиталис байгуулалтын ниитэ кризисэй мүнөө хурсадажа байһан ушарһаа бии болоһон арга боломжонуудые эб найрамдалай ба социальна хүгжэлтын байдал бэхижүүлхын тула хүсэдөөр хэрэглэхэ шухала.

КПСС хадаа капиталай оронуудтахи хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнтэй нэгэдэлэй, мүн интернациональна һаналаа нэгэдэнхэй политика саашадаашье хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхэ байна.

Империализм хадаа национальна сүлөөрэлгын тэмсэл сооһоо урган гараһан хүсэнүүдэй улам бүри ехэ сохилтодо нэрбэгдэжэ байна. Гол шухалань юуб гэхэдэ, бүхы оронуудта национальна сүлөөрэлгын түлөө тэмсэл хадаа феодальнашье, тэрэшэлэн капиталисшье мүлжэлгэтэ харилсаануудта эсэргүү тэмсэл болон бодотоор һүжэрнэ. Хүгжэлтын капиталис бэшэ замда ороһон, тайлбарилан хэлэхэдэ, социалис общество саашадаа байгуулгын хараа шэглэл абаһан оронууд хадаа мүнөөнэй национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй түрүү отряд болонхой.

Латиин Америкын оронуудай арадуудай зүгһөө империализмда эсэргүү тэмсэл улам бүри шангадажа байна. Энэ түбиин хэдэ хэдэн арадуудай ажабайдалда революционно-демократическа шухала хубилалтанууд боложо байнхай.

КПСС хадаа национальна ба социальна сүлөөрэлгын түлөө тэмсэжэ байһан арадуудтай һаналаа нэгэдэнхэй байха гэһэн ленинскэ гол ёһо гуримда хэлбэришэгүй үнэн сэхэ байна. Үлдөөшэ колониальна байгуулалтануудта эсэргүүсэн тэмсэгшэд хадаа урдынхидаал адли манай зүгһөө хүсэд дэмжэлтэ абахаар хүлеэхэдэнь болохо. Социалис хараа бодомжотой ороһуудтай харилсаа холбоогоо үргэдхэлгэдэ съезд илангаяа ехэ удха шанар олгоно.

3. Тоосоото үе соо КПСС-эй ЦК хадаа марксистско-ленинскэ үндэһэ һуури дээрэ коммунис зэргэнүүдые жагсааха тушаа хараа шэглэл хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлээ, коммунис хүдэлөөнэй интернациональна гол ёһо гуримуудые хамгаалгада эрид хатуу байгаа гэжэ съезд тэмдэглэнэ. 1969 оной уласхоорондын зүблөө бэлэдхэхэ ба үнгэргэхэ талаар марксистско-ленинскэ бусад партинуудтай хамта ехэ хүдэлмэри хэгдээ, тэрэ зүблөөн хадаа коммунистнуудай уласхоорондын нэгэдэлые бэхижүүлхэ, империализмда эсэргүү бүхы хүсэнүүдые хамтаруулан нэгэдүүлхэ замаар урагшаа хэгдэлэн шухала алхам байгаа, марксистско-ленинскэ теориин хэдэ хэдэн заабаринуудые хүгжөөлгэдэ томо оруулалта хээ. Империализмда эсэргүү тэмсэл хэхэ тушаа зүблөөнэй хараалһан программа бэелүүлгэ хадаа коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай ябуулгануудай нэгэдэл бэхижүүлхэ, мүнөө үеын дэлхэйн хүгжэлтэдэ коммунис хүдэлөөнэй үүргэ дээшэлүүлхэ шухала үндэһэ һууринь мүн гэжэ КПСС тоолоно. Шухала болоһон сагтань саашадаашье уласхоорондын зүблөөнүүдые зарлажа байхын түлөө КПСС оролдохо байна.

Коммунис хүдэлөөе жагсаан нэгэдүүлхын түлөө, империализмда эсэргүү бүхы тэмсэлдэ тэрэнэй үүргые дээшэлүүлхын түлөө саашадаашье хэлбэришэгүйгөөр тэмсэхыень, коммунис хүдэлөөнэй политическэ талаар улам бүри батаар жагсанхай, үзэл сурталай талаар марксистско-ленинскэ нэгэдэлтэй байхые туйлахыень КПСС-эй ЦК-да съезд даалгана.

Коммунизм ба советизмдэ эсэргүү ябадалтай тэмсэхэ, тэрэшэлэн баруунай ба «зүүнэй» ревизионизмда, национализмда эсэргүү тэмсэхэ гээшэ урдынхидаал адли шухала, ехэ удха шанартай зорилго байһан зандаа гэжэ съезд тоолоно.

Хүгжэжэ байгаа оронуудай революционно-демократическа партинуудтай холбоо барисаагаа үргэдхэхэ ба бэхижүүлхыень, империализмда эсэргүү ниитэ тэмсэлэй аша туһада олониитын эмхинүүд болон хүдэлөөнүүдтэй, социалистнууд ба социал-демокрадуудтай ниитэ ябуулгаяа, харилсаа холбоогоо һайжаруулгада туһалхыень КПСС-эй ЦК-да съезд даалгана. Тиихэтээ хамта манай парти хадаа хүдэлмэришэнэй хүдэлөөе монополис капиталай аша туһада зорюулха, эб найрамдалай, демократи ба социализмын түлөө ажалшадай тэмсэлэй хэрэгые буруутуулха гэжэ эрмэлзэдэг ямаршье һэдэлгэнүүдтэ эсэргүүсэн эрид шууд тэмсэхэ байна.

4. Тоосоото үе соо КПСС-эй ЦК ба Советскэ правительство хадаа СССР дотор коммунизм байгуулгада гадаадын таатай зохид эрхэ нүхэсэл хангахын тулада, социализм, арадуудай эрхэ сүлөө ба бүгэдэ ниитын эб найрамдал хамгаалхын тулада, эзэрхэг түримхэй империалис хүсэнүүдэй ябуулгануудые буруушаан элирүүлхын ба таһалдуулхын тулада тэдэнһээ дулдыдаха юумэнүүдые дууһыень хэһэн байна. Советскэ политика бэелүүлхэдээ, эзэрхэг түримхэйшүүлдэ эрид хатуу сохилто үгэхэ ябадал хадаа бии болоһон уласхоорондын асуудалнуудые журамшуулха гэһэн таарамжатай хараа шугамтай, элдэб янзын ниитын байгуулалтатай гүрэнүүдтэй эбтэйгээр зэргэ оршон һууха тухай ленинскэ гол ёһо гурим хэлбэришэгүйгөөр хамгаалгатай заатагүй зохилдуулагдадаг байгаа.

Дайн сэрэгэй ба эзэрхэг түримхэй ябуулгын империалис политикада эрид шууд эсэргүү, эб найрамдалай, эрхэ сүлөөгэй хэрэгтэ харша һэдэлгэнүүдые буруушаан элирүүлхэ ба таһалдуулха тушаа хараа шэглэл саашадаашье бэелүүлхыень КПСС-эй ЦК-да съезд даалгана.

Америкын эзэрхэг түримхэйшүүлдэ, тэдэнэй туһамаршадта эсэргүү үнэн зүб тэмсэлдэнь Вьетнамай, Лаосой, Камбоджын арадуудта али бүхы дэмжэлтэ үзүүлхээр зорюулагдаһан политика Центральна Комитедэй, Советскэ правительствын бэелүүлжэ байһыень съезд бүрин һайшаана, тиигээд Индохитадай асуудалнуудые шиидхэмээр имагтал боломжотой зам заажа үгэһэн эдэ ороной арадуудай хуулита түлөөлэгшэдэй дурадхалнуудые дэмжэнэ.

Съезд хадаа дүтын Зүүн зүгтэ КПСС-эй ЦК-гай ба Советскэ правительствын бэелүүлжэ байһан политикые һайшааха зуураа, американска империализмын тухиралтаар Израилиин хэжэ байһан эзэрхэг түримхэй ябуулгануудта нэрбэгдэжэ байһан араб арадуудые али болохоор дэмжэхэ, түрүү араб гүрэнүүдтэй нягта харилсаа холбоо хүгжөөхэ тушаа хараа шугам саашадаашье бэелүүлхыень даалгана. Советскэ Союз хадаа энэ районДо үнэн зүб политическэ гуримшуулга туйлахые оролдохо байна. Тэрэ гуримшуулга хадаа эзэмдэһэн газар дээрэһээ Израилиин сэрэгүүдые гаргаха, гүрэн бүхэнэй өөрөө бэеэ даанхай байха эрхыень бэелүүлхэ, тэрэшэлэн Палестинын араб арадай хуулита эрхэнүүдые хангаха гэһэн удхатай.

Бүгэдэ ниитын эб найрамдал бэхижүүлхэ ба түгшүүрилтэ байдал болюулха гол шухала асуудалнуудай нэгэниинь хадаа дэлхэйн хоёрдохи дайнай эсэстэ территориальна ба политическэ талаар тогтоогдоһон бодото байдал мэдэрһэнэй үндэһэ һуури дээрэ Европын аюулгүй байдал хангаха ябадал болоно. Энэ талаар СССР Франци хоёрой хоорондохи харилсаануудые саашадань хүгжөөхэ ба гүнзэгырүүлхэ гээшэ ехэхэн удха шанартай байна. 1970 ондо Советско-Баруун германска договор, тэрэшэлэн Польшын Арадай Республика ба ФРГ хоёрой хоорондо договор баталалга хадаа манай түби дээрэ аюулгүйн байдал хангаха хэрэгтэ шухала алхам болоно, эдэ договорнуудые эсэслэн баталалга хадаа Европодохи оршон байдал һайжаруулгада туһалха байна.

Европодохи оршон байдалые саашадань һайжаруулгада Европын аюулгүй байдал ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар болохо зүблөөн туһалха үүргэтэй.

Съезд амгалан ёһоор зэргэ оршон байха ёһо гуримые бодото дээрэнь шууд сэхээр саашадаашье бэелүүлхые, капиталис оронуудтай бэе бэедээ ашагтай холбоо барисаа үргэдхэхые КПСС-эй ЦК-да даалгана. Совет, американ арадуудай аша туһада, бүгэдэ ниитын эб найрамдалай аша туһада иимэ харилсаануудые хүгжөөлгэ туһатай гэжэ эшэ баримталан, Советскэ Союз Америкын Холбоото Штадуудтайшье харилсаануудые хүгжөөхөөр бэлэн байна. Гэхэтэй хамта Советскэ Союз США-гай эзэрхэг түримхэй ябуулгануудта, хүсэрхэлгын политикада шууд сэхэ эсэргүүсэлтэ хододоо хэжэ байха.

Тоосоото элидхэл дотор найруулагдаһан империализмын эзэрхэг түримхэй политикада эсэргүү, эб найрамдалай, арадуудай аюулгүйн байдалай, социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэлэй гол шэглэлнүүдые съезд бүрин һайшаана.

II

1. Тоосоото үеын туршада парти ороной арадай ажахые хүгжөөхэ талаар КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдые шууд сэхээр бэелүүлжэ байгаа. Экономико хүтэлбэрилгые һайжаруулха талаар Центральна Комитет ехэ хүдэлмэри хэһэн байна. Хүдэлмэришэн ангиин, колхозно таряашадай, интеллигенциин, бүхы ажалшадай шэн габьяата ажалай ашаар коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулгада, арадай ажаһуудалые һайжаруулгада, ороной һүр хүсые бэхижүүлгэдэ шэнэ томо алхам хэгдээ гэжэ съезд ехэ ханангяар тэмдэглэнэ.

1966—1970 онуудта арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб гол үрэ дүнгүүдээрээ амжалтатайгаар дүүргэгдээ. Экономикын хэмжээн ехээр дээшэлээ, үрэ дүнгүүдэйнь шанар һайжараа. Национальна доходой, ниитын ажалай бүтээсэ горитойхоноор хурдадхагдаа, промышленна үйлэдбэриин хэмжээн 1,5 дахин ехэ болоо, үйлэдбэриин зэбсэг хэрэгсэлнүүдые, хэрэглэмжын эд бараае хурдан түргэнөөр үйлэдбэрилгэ хоорондоо дүтэлөө, арадай ажахыдахи научно-техническэ дэбжэлтые тодорхойлдог һалбаринууд булюу түргэнөөр хүгжөөгдөө.

Хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ туйлаһан ехэ амжалта партиин, арадай ажал ябуулгын шухала үрэ дүн мүн болоно. Ороoһо таряа, хлопок, мяха, һү болон газар таряалангай, мал ажалай бусад продуктнуудые абалга горитойхоноор дээшэлээ. Колхоз, совхозуудай экономико бэхижээ, хүдөө ажахын үйлэдбэриие материально-техническэ талаар хангаха, экономическа талаар урмашуулха томо хэмжээнүүд бэелүүлэгдээ.

Наймадахи табан жэлэй туршада капитальна барилгын ехэ түсэб дүүргэгдээ, ороной экономическа хүсэ шадал горитойхоноор ехэ болоо, арадай ажахын үйлэдбэриин гол фонднууд шэнэлэгдээ. Бүхы янзын транспорт, хэлхээ холбоон саашадаа хүгжөө.

Үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые хубаарилга һайжараа, бүхы союзна республикануудай экономико амжалтатайгаар хүгжөө.

Ороной бүхы экономикые саашадань хүгжөөхэ һайн эрхэ нүхэсэлнүүд байгуулагданхай.

Үнгэрһэн табан жэл социальна зорилгонуудые шиидхэлгэдэ шухала үе болоһон байна. Хүн зоной бодото олзо доходые, хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай салингые, колхознигуудай ажалай түлөөһые дээшэлүүлхэ даабаринууд үлүүлэн дүүргэгдээ. Хэрэглэмжын ниитын фонднууд ехэ болоо. Арадай гэгээрэл, соёл культура ба элүүрые хамгаалгые хүгжөөлгэдэ ехэ амжалта туйлагдаа. Гүрэнэй ба кооперативна худалдаа наймаанай эд бараанай эрьесэ ехээр ургаа. Хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай олонхинь хүдэлмэриин табан үдэртэй, амаралтын хоёр үдэртэй неделидэ оруулагдаа, эгээн үсөөн хоногой амаралта һунаагдаа. Совет хүнүүдэй гэр байраар, коммунально-ажаһуудалай талаар хангагдасань һайжараа.

СССР-эй арадай ажахые хүгжөөлгэдэ туйлаһан томо амжалтын хажуугаар дутагдалнуудшье байгаа гэжэ съезд тэмдэглэнэ. Үйлэдбэриин шэнэ хүсэнүүдые ашаглаха түсэбүүд хүсэдөөр дүүргэгдээгүй, промышленна барилгануудые барюулха, ашаглаха болзор үшөөл ехэ зандаа. Шухала промышленна, хүдөө ажахын зарим продукцинуудые үйлэдбэрилхэ талаар хараалагдаһан хэмжээн туйлагдаагүй, техническэ дэбжэлтэ түргэдхэхын, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын, продукциин шанар һайжаруулхын, үйлэдбэриин гаргашые хороохын тула байһан арга боломжонууд зарим предприятинуудта һайнаар хэрэглэгдээгүй.

Партийна, советскэ, ажахын, профсоюзай болон комсомолой органууд дурсагдаһан эдэ дутагдалнуудые усадхахын тула шухала бүхы хэмжээнүүдые абаха, ниитын үйлэдбэриин саашанхи түргэн ургалта туйлаха, юһэдэхи табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүдые, арадай ажахын жэлэй түсэбүүдые амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ ажалшадай хүсэл оролдолгые элсүүлхэ уялгатай.

2. Съезд тоосоото элидхэл дотор найруулагдаһан ерхэ табан жэлэй туршада ороной экономическа хүгжэлтын зорилгонуудые һайшаагаад, тэдэнэй дүүргэлтын түлөө оролдосотойгоор тэмсэхыень партиин Центральна Комитедтэ, бүхы партийна организацинуудта, бүхы коммунистнуудта даалгана.

Юһэдэхи табан жэл коммунизмын замаар совет обществын саашадаа дабшалтын түлөө, тэрэнэй материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулгада, ороной экономическа, бэеэ хамгаалха хүсэ шадалые бэхижүүлгэдэ партиин, арадай тэмсэлэй шухала шата болохо ёһотой. Түсэбтэ табан жэлэй гол зорилго гэбэл, социалис үйлэдбэриин хурдан түргэн хүгжэлтын, тэрэнэй ашаг үрые дээшэлүүлгын, научно-техническэ дэбжэлтын ба ажалай бүтээсын хурдан түргэн ургалтын үндэһэ һуури дээрэ арадай ажабайдалай материальна болон культурна хэмжээе горитойхоноор дээшэлүүлгые хангаха ябадал мүн болоно.

Съезд хүн зоной бүхы бүлэгүүдэй ажабайдалые һайжаруулгада, город болон хүдөөгэй ажаһуугшадай ажабайдалай хэмжээе хоорондонь дүтэлүүлхын, совет хүнүүдэй ажалай, амаралтын, тэдэнэй бэлиг шадабарине, үүсхэлтэ эдэбхиие бүхы талаһаань хүгжөөлгын бүри һайн эрхэ нүхэсэл байгуулгада, ургажа ябаһан үетэниие хүмүүжүүлгэдэ шэглүүлэгдэһэн, юһэдэхи табан жэлдэ хараалагдаһан социальна хэмжээ ябуулгануудай үргэн ехэ түсэбые бүрин һайшаана.

Иимэ зорилгоор юһэдэхи табан жэлдэ иимэ хэмжээнүүдые бэелүүлхэнь шухала гэжэ съезд тоолоно гэбэл:

— гол түлэб ажалай түлөөһые — хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай салин хүлһые, ниитын ажахыһаа абадаг колхознигуудай олзо доходые саашадань ехэ болгоһоной ашаар хүн зоной бодото олзо доходые дээшэлүүлхэ. Салингай эгээн бага хэмжээе, дунда зэргын хэмжээнэй түлөөһэ, салин абадаг хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай түлөөһэнэй хэмжээе ехэ болгохо; ороной зүүн ба хойто районуудта салин хүлһэндэ үгтэдэг нэмэлтые дээшэлүүлхэ,

— хэрэглэмжын ниитын фонднуудай саа[...] хангаха, тиихэдээ эдэ фонднуудай мүнгэ зөөри[...] тэй, хангагдасаар бага бүлэнүүдэй, үйлэдбэри[...] эхэнэрнүүдэй материальна байдалые саашадань [...] гада, арадай элүүр энхые хамгаалха хэрэг[...] да, ургажа ябаһан үетэниие һургаха, хүмүүж[...] хүгжөөлгэдэ, пенси болон студентнэрэй стипенди[...] хо хэрэгтэ зорюулха;

— хүн зоной хэрэглэдэг промышленна эд [...] эдеэ хоолой зүйлнүүдые үйлэдбэрилгые горитой[...] болгохо, тэдэнэй шанар һайжаруулха, олон янзы[...] хангалгын һалбариие хүгжөөхэ;

— гэр байрын, коммунальна, культурно[...] барилга, илангаяа зүүн районуудта, үргэнөөр ябу[...] шадай ажаллаха, амарха, физическэ хүмүүжэлэй [...] нүхэсэл байгуулха. Городуудай, хүдэлмэришэн[...] дай санитарна байдалые һайжаруулха, байгаали[...] хамгаалха, байгаалиин баялигые ашагтайгаар [...]

Совет арадай ажабайдалые һайжаруулха тала[...] даһан хэмжээнүүдые бэелүүлхэ шухалын шухал[...] сэл хадаа материальна үйлэдбэриин саашанхи [...] гүй ургалта, ниитын ажалай ашаг үрын ба бүт[...] дан түргэн ургалта мүн гэжэ съезд онсолон тэм[...]

Арадай ажабайдалые һайжаруулха гэһэн Ком[...] тиин хараа шугам юһэдэхи табан жэлэй гол зор[...] хойлхоһоо гадна, ороной бүхы ажахын хүгжэлт[...] удаан сагай хараа түсэбые тодорхойлно. Эконом[...] шадалаймнай ургалта, арадай ажахые хүгжөөхэ эри[...] ажабайдалые һайжаруулха хэрэгтэй холбоотой олон[...] рилгонуудые шиидхэлгэдэ экономикын зүгһөө бүр[...] анхарал хандуулха арга боломжо олгоно, тиихэ [...] болонхой. Манай кадрнууд — ажахын, советскэ[...] на, партийна кадрнууд түб газарташье, мүн нюта[...] совет хүнүүдэй ажаһуудалай эрхэ нүхэсэлнүүдтэ [...] бүхы ажал хэрэгтээ эгээн ехэ эрилтэ табиха, [...] рюусалга дааха ёһотой гэжэ съезд тоолоно.

3. Юһэдэхи табан жэлдэ арадай ажахын бүхы [...] дай хурдан түргэнөөр, хоорондоо тааруугаар хүг[...] дые хангаха, ниитын үйлэдбэриин, арадай ажабай[...] жархын эшэ үндэһэн болодог национальна доход[...] хоноор ехэ болгохо, үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй хуб[...] һайжаруулха, бүхы союзна республикануудай эк[...] хүгжөөхэ, ороной зүүн районуудай байгаалиин бал[...] түргөөр ашаглаха хэрэгтэй гэжэ съезд тоолоно.

Социалис экономикын индустриальна үндэһэ һу[...] гэдхэлгэ, нарижуулан һайжаруулга, совет арадай [...] далай эрилтые бүрин хүсэдөөр хангалга промыш[...] гол зорилго болоно. Энээнтэй дашарамдуулан, пре[...] үйлэдбэриин бүридэлдэ шухала хубилалта хэхы [...] хэрэглэмжын эд бараа үйлэдбэрилгые, техническэ д[...] түргэдхэлгэдэ туһалдаг һалбаринуудай бүри хурда[...] хүгжэхые хангаха.

Үргэдэн хүгжэдэг үйлэдбэриин, арадай ажахы[...] рэнэй бэеэ хамгаалха хүсэ шадалые техническэ та[...] нэдхэн зэбсэгжүүлгын эшэ үндэһэн болодог хүнд[...] саашадаашье хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ шухала. [...] мышленность болон хүдөө ажахые, хүнгэн ба эд[...] промышленностиие, ажаһуудалай талаар хангал[...] риие хүгжөөхын тула үйлэдбэриин зэбсэг хэрэгсэл[...] ри ехээр гаргадаг болохо, тэрэшэлэн культурно-аж[...] ажахын, эд бараа гаргалгые саг үргэлжэ ехэ болго[...] зэргэтэй.

Капитальна барилгые, капитальна һомололгын [...] дээшэлүүлгые съезд нэн түрүүнэй удха шанартай хэ[...] тоолоно. Капитальна барилгые түсэблэхэдөө капит[...] мололгые элсүүлхэ, нэгэ доро баригдаха барилгын[...] хороохо, байһан нөөсэ ба арга боломжонуудаа бари[...] сэбтэй холбохые туйлаха хэрэгтэй. Барилгын бол[...] шууд хороохо, баригдажа эхилһэн барилгануудые [...] дэ гол хүсэ ба зөөри элсүүлхэ, предприятинуудые [...] шэнэдхэлгэдэ, үйлэдбэриие нарижуулан һайжаруу[...] харалаа ехээр хандуулха хэрэгтэй. Барилгын индус[...] үндэһэ һууриие саашадаашье хүгжөөхэ.

Арадай ажахын экономическа ашаг үрые саша[...] шэлүүлгэдэ экономическа, научно-техническэ тала[...] боо барисаанай гуримуудые һайжаруулха ябадал[...] зэргэтэй. Тэдэниие хүгжөөлгэ шухала удха шанар[...] съезд тоолоно.

Экономикын туйлай ехэ хэмжээтэй, арадай аж[...] холбоо барисаануудай орёо байһан эрхэ байдалда [...] риие хангадаг һалбаринуудай, илангаяа транспорт[...] холбооной удха шанар дээшэлнэ гэжэ партийна, [...] ажахын органуудай анхаралые съезд хандуулна. Эд[...] ринуудай хүдэлмэриие һайжаруулха, ороной ургаж[...] эрилтэнүүдые тэдэнэй зүгһөө бүри хүсэдөөр хан[...] хые, тэрэшэлэн материально-техническэ хангал[...] руулхыень туйлаха хэрэгтэй.

4. Хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилгые [...] ноор дээшэлүүлгэ, эдеэ хоолой зүйлнүүдэй талаар [...] зоной; түүхэй эд хэрэгсэлэй талаар—промышленна[...] ургажа байгаа эрилтэнүүдые бүри хүсэдөөр хан[...] табан жэлэй шухалын шухала зорилгонуудай н[...] тоолохо. Хүдөө ажахые хүгжөөхэ, тэрэниие бүхы [...] бүри ехэ ашагтай болгохо, материальна, техническэ [...] һэ һуурииень бэхижүүлхэ талаар КПСС-эй ЦК-гай [...] бүхы талыень хараалһан үргэн ехэ түсэбые съезд [...]

Ороoһо таряа ехээр үйлэдбэрилгэдэ, мал ажал[...] дань дэбжээлгэдэ онсо анхарал хандуулагдаха ёһо[...] ажахын үйлэдбэриие түргөөр оньһожоруулгын, хим[...] нөөр нэбтэрүүлгын, мелиоративна хүдэлмэри ург[...] тэрэшэлэн колхоз, совхозуудта газар, техникэ, бу[...] риальна, ажалай нөөсые ашаглаха хэрэгые һайжар[...] үндэһөөр хаа хаанагүй ургасые дээшэлүүлхэ, мал[...] ехэ тэжээл бэлэдхэдэг болохо, ашаг шэмыень дээ[...] шухала.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриие бүри гүнзэгы[...] жүүлхэ, бүри ехээр нэгэдүүлэн томодхохо, колхоз, с[...] дые үйлэдбэриин-техническэ талаар хангаха гури[...] жаруулха, колхоз хоорондын, гүрэн ба колхозууд[...] риин нэгэдэлнүүдые хүгжөөхэ шухала. Хүдөөгэй б[...] бүхы хэрэг эрид һайжаруулха.

Хүдөө ажахые хүгжөөлгэ бүгэдэ арадай хэрэг [...] тоолоно, тиигээд хүдөө ажахые түргөөр хүгжөөхэ та[...] тиин хараалһан программые оролдосотойгоор бэелү[...] партийна, советскэ, профсоюзай, комсомолой ор[...] нуудые, колхоз, совхозуудай ажалшадые, промышле[...] хүдэлмэрилэгшэдые уряална.

5. Съезд хүн зоной худалдан абалгын ургал[...] эрилтые хангахаар эдеэ хоолой зүйлнүүдые, промыш[...] бараа бүри ехээр гаргадаг болохо, коммунальн[...] һуудалай хангалгые үргэдхэхэ хэрэгые онсо е[...] шанартай гэжэ хараалаад, эдэ зорилгонуудта томо[...] тальна һомололгые зорюулха шухала гэжэ тоолоно. [...] рилго хадаа арадай хэрэглэлэй эд бараанай гүрэнэ[...] но сэнгэй хубилгагдаагүй ба зарим эд бараа үйлэд[...] ургалтын, шухала нөөсэнүүдэйнь бии болохын хэм[...] зэргээр тэдэнэй сэнгые хороохын аргаар шиидхэ[...] той.

Городуудта, хүдөө газарта худалдаа наймаа, [...] хоол эмхидхэлгые һайжаруулха, худалдан абагша[...] тые саг үргэлжэ шудалха, эд бараанай нөөсые хэр[...] лаар бүри ехэ шадабари гаргаха, худалдаа наймаа[...] лэдбэриин үндэһэ һууриие бэхижүүлхэ, хүн зоной [...] гын мүнөөнэй арга дүршэлые хэрэглэхэ, хангалгын куль[...] дээшэлүүлхэ шухала. Эдэ зорилгонуудые шиидхэлгэ[...] тагуудтахи нөөсэнүүдые хэрэглэхэнь шухала бай[...]

6. Хараалагдаһан экономическа, социальна зори[...] дые амжалтатайгаар шиидхэхын тула ниитын үйлэ[...] ашаг үрые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхэ, арадай а[...] бүхы һалбаринуудта ажалай бүтээсын хурдан түргэн[...] гахые туйлаха шухала гэжэ съезд тоолоно.

Зорилго юуб гэбэл, экономикын бүридэлые һ[...] ха, гол фонднуудай түхеэрэлгэ бүхэнһөө бүри ехэ [...] абаха, һомологдоһон мүнгэ зөөриһөө бүри ехэ ашаг [...] ха, материалай, ажалай гаргашые хороохо, продук[...] нар бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхэ ябадал болоно. Эз[...] са байха, зөөридэ гамгүйгөөр хандаха, үлүүсэ гар[...] ябадалтай эрид шууд тэмсэл хэхэ, ажалай эмхидх[...] жаруулха, кадрнуудай мэргэжэл дээшэлүүлхэ, нэгэ [...] тэдэнэй ходо хүдэлхыень туйлаха хэмжээнүүдые аба[...] дэлмэриин сагай минута бүхэниие бүтээсэтэйгөөр хэр[...] шухала.

(Түгэсхэлынь 3-дахи нюурта).

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДЭЙ ТООСООТО ЭЛИДХЭЛ ТУШАА СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН XXIV СЪЕЗДЫН

РЕЗОЛЮЦИ

...үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ шиидхэхы ...нэл научно-техническэ дэбжэлтые хурдадхаха ябадал ... Научна гол шэнжэлгэнүүдые үргэдхэхэ, наука бо... ...ын туйлалтануудые бүри хүсэдөөр хэрэглэхэ, мү... ...бүтээсэ ехэтэй техникэдэ түшэглэн, арадай ажахын ...аринуудые хэлбэришэгүйгөөр, түсэбэй ёhоор шэ... ...бсэгжүүлхэ түрүү техникэ болон түрүү шэнжэтэй ... бии болгохо, ашаглаха болзорые бүхы хэмжээгээр ... түрэл оронойнгоо, мүн хариин оронуудай түрүү дүй ...эдэбхитэйгээр хэрэглэхэ шухала.

...зорилгонуудые шиидхэхэ талаар СССР-эй Госплан ...болон техникын талаар СССР-эй Министрнүүдэй ...Гүрэнэй комитедтэ, министерствэнүүдтэ, СССР-эй ...академидэ, научно-шэнжэлгын, проектно-кон... ...бүхы эмхи зургаануудта үндэр харюусалга ...дана.

...-техническэ дэбжэлтые түргэдхэхэ асуудалнууд ...республиканудай компартинуудай ЦК-нуудай, пар...комууд, обкомууд, горкомууд болон райкомуудай, ...советскэ, ажахын, профсоюзна, комсомолой органи...дай, предприятинуудай, колхозуудай, совхо...коллективүүдэй гол анхаралда хододоо байха зэргэ... съезд тоолоно.

...арадай ажахые хүтэлбэрилхэ хэрэгые нарижуулха, ...гые hайжаруулха хараа шугамые үргэлжэлүүлхэ ...гэжэ съезд тоолоно. Түсэбүүдэй научна талааран ба...гдаhан, түсэбүүдэй хоорондоо тааруулагдаhан бай...бааринуудай ба нютагуудай хоорондохи түсэбые ша..., hайнаар тааруулан табиха, арадай ажахын томо ...нуудые үргэлжэдэнь түсэблэхэ, шиидхэхэ ябада...лаха шухала. Гүрэнэй түсэбүүдэй, даабаринуудай ...ын түлөө кадрнуудай харюусалгые дээшэлүүлхэ

...дбэриие хүгжөөхын тула, научно-техническэ дэбжэл...алай бүтээсын ургалтые түргэдхэхын тула, продук...анар hайжаруулхын тула материальна болон мо...урмашуулгын хэмжээнүүдые хүсэд дүүрэнээр хэрэг...ээсэ арга боломжонуудаа хүсэдөөр элсүүлхын тула ...ческа хэмжээнүүдые hайнаар хэрэглэхэ, предприя... хоорондохи экономическа ашагтай сэхэ холбоо... хүгжөөхэ. Материальна үйлэдбэриин бүхы hалбари...предприятинуудые, научно шэнжэлгын, конструктор...низацинуудые, хангалгын hалбаринуудые түсэблэл...номическа талаар урмашуулгын шэнэ гуримда оруул...гахэ, энэ гуримые саашадань хүгжөөхэ, гүнзэгырүүл...ар оролдосотойгоор хүдэлхэ. Энэ талаар экономическа ...үмэнэ ехэ зорилгонууд табигдана.

...лэдбэриин, научно-үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдые, ком...дые байгуулхын аргаар үйлэдбэриие саашадаа то... хэрэгтэй. Иимэ нэгэдэлнүүд, комбинадууд сааша... үйлэдбэриин ажахын тоосооной гол хубинууд бо...гтэй. Захиргаанай, хүтэлбэриин, аппарадай бүридэ...йжаруулха, үлүү эмхинүүдыень хороохо, эмхидэлэй, ...но-тоололгын техникые, хүтэлбэриин, түсэблэлгын ...түхеэрэлгэнүүдые, научна аргые үргэнөөр хэрэглэхэ ...

...-техническэ хурдан түргэн дабшасатай коммунис ...лтын мүнөөнэй шатада бүхы кадрнуудай, олониитэ ...дай экономическа hуралсал нэн түрүүнэй удха ша... болоно гээд съезд тоолоно.

...ртиин табиhан экономическа зорилгонуудай хэмжээн, ...шанар ажахын бүхы хүдэлмэриин хэмжээе горитой... дээшэлүүлхэ эрилтэ табина. Үйлэдбэриие хүтэлбэрил...ажалша олониитые бүри үргэнөөр хабаадуулга гол зо...дай нэгэн болоно.

...Шэнэ табан жэлэй түсэб уласхоорондын туйлай ехэ уд...артай юм. Тэрэниие дүүргэлгэ социалис гүрэнүүдэй ...ческа хүсэ шадалые ехэ болгохо, капитализмтай хэ...номическа мүрысөөндэ социализмын дэлхэйн бай...тын хүсые бэхижүүлхэ ниитын хэрэгтэ оруулhан то...бойта болохо байна.

III

...Коммунис байгуулалтын үедэ, эрдэм техникын хубис... дэлгэрhэн, экономикодо, ажалай шэнжэдэ гүнзэгы ...алтын боложо байhан эрхэ байдалда соци... шухала хубилалтанууд болоно гэжэ съезд ... Хүдэлмэришэд болон таряашадай бэлэд...дэшэлнэ, мэргэжэл ба шадабаринь, эрдэм ба соёл ...урань дээшэлнэ; город ба хүдөө тосхондохи ажалай, ...дадалай эрхэ нүхэсэл удаа дараалан дүтэлнэ; интел...иин, илангаяа научно-техническэ интеллигенциин тоо ...болоно. Хүдэлмэришэн ангиин, социалис аша туhын, ...ис уг зорилгын үндэhэ hуури дээрэ совет обществын ...бүри бэхижэнэ.

...дэлмэришэн ангиин хүтэлбэрилхы үүргые хэлбэришэ... бэелүүлгэ, хүдэлмэришэн ангиин ба таряашадай союз...тын ажалдань хүдэлмэришэд, колхознигууд, интел... болон бүхы совет хүнүүдые жагсаалга партиин со... политикын шухалын шухала зорилго мүн гэжэ съезд ...

...Үнгэрhэн саг манай ороной бүхы нацинууд болон үн...hатанай бүхы талын дэбжэлтээр, саашадаа бэе бэедээ ...шэнжээр тодорхойлогдоно гээд съезд тэмдэглэнэ. ...эй арадуудай гайхамшагта туйлалтанууд — энэ хадаа ...хамтын ажалай, КПСС-эй национальна политикые ...сэхээр бэелүүлhэнэй аша үрэ мүн. Социалис байгуу... үедэ хүнүүдэй түүхын шэнэ нэгэдэл — совет арад ... хүгжөө.

...Совет гүрэнэй ниитын аша туhые үндэhэ болгон, тэрэшэ...эгдүүлэгдэhэн республика бүхэнэйнь хүгжэхэ эрхэ нү...ые хараадаа абан, бүхы социалис нацинуудай саашанхи ...алтые, удаа дараалан бэе бэедээ дүтэлхэ ябадалыень ...сэхээр бэелүүлэн, Совет Социалис Республикануудай ...ые бэхижүүлхэ ленинскэ хараа шугамые саашадаашье ...шэгүйгөөр дүүргэхэ шухала.

...вет патриотизмын, социалис Эхэ оронойнгоо түлөө, ...арадай агууехэ туйлалтын түлөө омог дүүрэн байхаар, ...национализмын үзэл бодолоор, национализмын, шови... национальна талаараа бэеэ хизаарлаха ябадалнууд...шагүй байхаар, бүхы наци болон үндэhэ яhатанда хүн...эр хандаха үзэл бодолоор бүхы ажалшадые хү...үүлгэ шухала удха шанартай гэжэ съезд тоолоно.

...Коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэл социалис демо... бүхы талаарнь хүгжөөлгэhөө, совет гүрэниие бэхи...hээ, обществын политическэ эмхидхэлэй бүхы хубиие ...уулан hайжаруулгаhаа таhаршагүй юм гэжэ съезд он... тэмдэглэнэ.

...артиин бэелүүлhэн хэмжээнүүдэй ашаар ажалшадай де...дай Соведүүдэй ажал ябуулга бүри эдэбхитэй, олон ...болонхой, ажахын, соёл культурын байгуулалтын гол ...нуудтахи хэрэгэй хойноhоо тэдэнэй хиналта шанга... Соведүүд өөhэдынгөө уялгые бүри хүсэд дүүрэнээр ...э, экономико болон соёл культурые хүгжөөлгэдэ, ...ажаhуудал hайжаруулгада аша ехэтэй нүлөө үзүүл...йха, хүн зониие социальна ажаhуудалай талаар хан..., ниитын гурим сахилгын асуудалнуудые оролдосо... шиидхэжэ байха ёhотой гэжэ съезд тоолоно. Түлөө...э органуудай үмэнэ гүйсэдхэхэ органуудай тоосоогоо ...байха гол ёhые бүри шууд сэхээр бэелүүлхэ, депута... нэрэ хүндые, эдэбхиие бүри өөдэнь үргэхэ, hун...дай үмэнэ тэдэнэй харюусалгые дээшэлүүлхэ хэрэгтэй. ...зорилгоор бүхы шатын Соведүүдэй депутадуудай эр...лэлгые, тэдэнэй уялга үүргые, тэрэшэлэн депута... тушаа тушаалта нюурнуудай уялгые хуулита аргаар ...йлхо шухала гэжэ съезд тоолоно.

...рэнэй захиргаанай, хүтэлбэрилгын бүхы органуудай ...иин гурим hайжаруулха, тааруу зохидоор, болбо...оор хүдэлхэ хэмжээе дээшэлүүлхэ гээшэ шухала зо...болоно. Эмхи зургаан бүхэндэ ажалшадай эрилтэдэ ...тайгаар хандаха, хүндэ даамгай зохидоор, хүндэтэй...хандаха гурим байгуулагдаха ёhотой. Социалис хуули ...саашаданьшье бэхижүүлхэ, милициин, прокуратурын... ажал ябуулгые hайжаруулха шухала. Бүхы эрхэтэд ...тушаалта нюурнуудай зүгhөө хуулинуудые нарин няг...сахиха, ажалшадые хуули ёho мэдэхээр хүмүүжүүлхэ ...ые партийна организацинууд, профсоюзууд, комсомол ...аа зэргэтэй. Арадай хиналтын ажал ябуулгые hайжа..., үргэн олониитын зүгhөө саг үргэлжын, аша ехэтэй ...сла хэхэ тухай Ленинэй хараа бодолой хэлбэришэгүйгөөр ...уулагдажа байха тухайнь оролдохо шухала.

...ажалшадай эгээн олониитын эмхи болохо профсоюзуу...дые удха шанартай байhые тэмдэглээд, тэдэнэй ажал ...дые саашадаашье hайжаруулха шухала гэжэ съезд ... Хүтэлбэрилгын hургуули, ажахые эрхилхэ hургуули, коммунизмын hургуули байhан үүргэеэ профсоюзуудай амжалтатайгаар дүүргэжэ байхынь тула парти саашадаашье анхаран оролдожо байха. Профсоюзууд ороной экономикые саашань хүгжөөхэ хүдэлмэри шангадхаха, үйлэдбэриие, ниитын хэрэгые хүтэлбэрилгэдэ ажалшадые бүри эдэбхитэйгээр хабаадуулха, социалис мүрысөө эмхидхэхэ хэрэгые hайжаруулха, ажалдаа коммунис ёhоор хандалгые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэреэ шангадхаха уялгатай. Хүдэлмэришэдэй, бүхы ажалшадай хуулита эрхэ хангаха тухай, тэдэнэй ажалай, ажаhуудалай эрхэ нүхэсэлые hайжаруулха тухай оролдолго, ажалай хуулиие, ажалай гурим сахиха, усалтаhаа hэргылхэ эрхэ нүхэсэлые сахихын хойноhоо хиналта шангадхаха, ажалшадай культурнаар, болбосоноор амарха хэрэгые эрхим hайнаар эмхидхэхэ тухай оролдолго профсоюзуудай гол зорилгонуудай нэгэн мүн.

Мүнөөнэй эрхэ байдалда комсомолой үүргэ ба удха шанарынь бүри ехээр дээшэлнэ, тэрэ хадаа ургажа ябаа үетэниие коммунис ёhоор хүмүүжүүлгэдэ, шэнэ общество байгуулгада партиин халаан, эгээн дүтын туhалагша мүн болоно. Залуушуулые коммунис үзэл бодолоор, совет патриотизмын, интернационализмын үзэл бодолоор, эмхидхэл ехэтэй, журам hайнтай байха үзэл бодолоор хүмүүжүүлхэ, залуушуулай дунда социалис байгуулалтын туйлалтануудые, булюу hайнииень эдэбхитэйгээр ойлгуулан дэлгэрүүлхэ, залуу хүн бүхэн шэнэ общество эдэбхитэйгээр байгуулагша байхыень туйлаха гээшэ комсомолой гол зорилго болоно. Ниитын ажабайдалда, гүрэнэй, ажахын, соёл культурын байгуулалтада эдир хүбүүд болон басагадые үргэнөөр хабаадуулхын тула олгогдоhон арга боломжонуудаа комсомол бүри hайнаар хэрэглэхэ ёhотой. Комсомолой эмхинүүдтэхи партийна бүлэгые саашадаашье бэхижүүлхэ хэрэгтэй.

4. Сэрэгэй байгуулалтын асуудалнууд. Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй дайшалхы шадабариие болон хүсые бэхижүүлхэ асуудалнууд партиин, тэрэнэй Центральна Комитедэй гол анхаралда саг үргэлжэ байдаг гэжэ съезд хангалтатайгаар тэмдэглэнэ. Манай Эхэ ороной өөрыгөө хамгаалха хүсэ шадалые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлгэ, совет хүнүүдые үндэр hэримжэтэйгээр, социализмын агууехэ туйлалтануудые хамгаалхын тула хэзээ бүхэндэ бэлэн байхаар хүмүүжүүлгэ хадаа партиин болон арадай эгээл шухала зорилгонуудай нэгэниинь саашадаашье байха ёhотой.

5. Коммунис ушар ёhо мэдэдэг байхаар совет хүнүүдые хүмүүжүүлхэ зорилготойгоор тоосоото үе соо партийна организацинууд саг үргэлжэ хүдэлмэри ябуулдаг байгаа гэжэ съезд тэмдэглэнэ.

Марксистско-ленинскэ үзэл бодол, үзэл сурталай-политическэ эрхим шэнжэ шанар, коммунис ёho заршам сахиха ябадал ажалшадта нэбтэрүүлэн хүмүүжүүлхэ гээшэ партийна организацинуудай ябуулдаг үзэл сурталай хүдэлмэриин гол зорилго зандаа саашадаашье байха гэжэ съезд онсолон тэмдэглэнэ.

Марксизм-ленинизмын үзэл суртал дэлгэрүүлэн нэбтэрүүлхэ, буржуазна ба ревизионис үзэл сурталда эсэргүү эбсэшэгүй добтолхы тэмсэл хэхэ гээшэ партиин ябуулдаг үзэл сурталай хүдэлмэриин гол удхань болоно.

Ажалда болон ниитын зөөридэ коммунис ёhоор хандадаг байхаар хүмүүжүүлхэ, ажалшадай зохёохы эдэбхи хэшээл хүгжөөхэ, ушар ёho мэдэхэ журам ба эмхитэй байха ябадал бэхижүүлхэ гээшэ үзэл сурталай-политическэ хүдэлмэриин таhаршагүй шухалын шухала хуби мүн.

Экономическа байгуулалтын, мүн хүнүүдэй хоорондын социалис харилсаануудые бэхижүүлхэ нүлөө ехэтэй арга метод бологшо ажалшадай социалис мүрысөө хүгжөөхэ ябадал партийна, профсоюзна, комсомолой организацинуудай саг үргэлжын анхаралда байха ёhотой. Материальна урмашуулгын түхэл маягуудые нарижуулан hайжаруулха зуураа, оюун сэдьхэлэй урмашалай удха шанарые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхэ, ажалай түрүүшүүлые нэрэ хүндөөр, алдар солоор хүреэлхэ, тэдэнэй үнэтэ hайн дүй дүршэлые дэлгэрүүлхэ хэрэгтэй.

Ниитэ-политическэ ажабайдалда, ажалшадые коммунис ёhоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ үйлэдбэриин ажалша коллективэй дүүргэдэг үүргэ ехэ. Ажалшан бүхэн тухай коллективэй анхарал оролдолго гаргаха, тэрэнэй эрилтэ хэрэглэмжэдэ анхаралтай байха, бэе бэедээ туhалалсаха ба шанга эрилтэ табидаг байха гээшэ манай ажабайдалай таhаршагүй түхэл шэнжэнүүд мүн, тэдэниие бэхижүүлхэ, хүгжөөхэ шухала. Ажалай журам эбдэхэ, хомхойрон зөөриншэлхэ, ажал хэхэгүй, хулгайлха, эдилгэ абаха, архидаха ябадалтай тэмсэхэ хэрэгтэ олониитын hанал бодолые бүри эрид шангаар шэглүүлхэ хэрэгтэй. Хүнүүдэй ухаан бодолдо, ажаябадалда үзэгдэдэг хуушарhан сагай али бүхы үлэгдэлнүүдтэй хэдэг тэмсэлээ үргэлжэлүүлхэ шухала. Энэ хэрэг хадаа партиин, манай обществын ушар ёho мэдэхэ бүхы хүсэнүүдэй зүгhөө саг үргэлжын анхарал хандуулха эрилтэ табина.

6. Экономикын, эрдэм наукын ба соёл культурын, эрдэм-техникын хубисхалай хүгжэлтын эрилтэнүүдтэй тааралдуулан, hуралсалай бүхы гуримые улам саашадань нарижуулан hайжаруулха ябадалые шухала зорилго гээд съезд тоолоно.

Шэнэ табан жэлдэ залуушуулай бүгэдэ ниитын дунда hуралсалда бүрин орохо ябадал хангаха, юрэнхы hуралсалай hургуулиин зөөри хэрэгсэлые улам саашадань бэхижүүлхэ тушаа хэмжээнүүдые абаха, hурагшадай hуралсалай шанарынь дээшэлүүлхэ, олониитэдэ ашатай туhатай ажалда тэдэниие бүри эдэбхитэйгээр, зорилго түгэсөөр бэлдэхэ.

Техническэ мэргэжэлэй hуралсал саашаданьшье хүгжөөхэ, дунда hургуули үгэдэг профтехучилищинуудые бүхы хэмжээгээр олошоруулха хэрэгтэй.

Дээдэ ба тусхай дунда hуралсалай талаар эрдэм, техникын шэнэ, мүн ерээдүйн ехэ хүгжэлтэтэй шэглэлнүүдээр хүдэлмэрилэгшэдые бүри олоор бэлэдхэдэг болохо, мүнөө үеын эрдэм мэдэсээр залуу мэргэжэлтэдые зэбсэгжүүлхэ, тэдэниие эмхидхэлэй болон ниитэ-политическэ хүдэлмэриин hайн дадалтай болгохо, эрдэм мэдэсээ бодото байдал дээрэ хэрэглэжэ шададаг байхаар зэбсэгжүүлхэ шухала.

Залуушуулые hургаха, хүмүүжүүлхэ бүхы хэрэг шэнэ үетэндэ коммунис бата этигэл найдабари, ёho заршам бүридүүлэн хүмүүжүүлхэ, социалис Эхэ орондоо хизаарлашагүй үнэн сэхэ байха хэрэгтэ зорюулагдаха ёhотой.

7. Совет эрдэм наукые хүгжөөлгэ коммунис байгуулалтын зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ гол шухала баримтануудай нэгэниинь мүн гэжэ съезд онсолон тэмдэглэнэ. Шэнжэлхы эрдэм үргэн далайсатайгаар дэлгэрүүлхэ зуураа, эгээл шухала асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэ эрдэмтэдэй хүсэлэл оролдолгые нэгэдүүлхэ, коммунис байгуулалтын бодото байдалтай эрдэм наукын холбоо барисаае бэхижүүлхэ, тэрэнэй туйлалтануудые арадай ажахыда хэрэглэхэ ябадал түргэдхэхэ хэрэгтэй. Институдуудай, кафедранууд ба лабораторинуудай хүдэлмэриин ашаг үрые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхэ, эрдэмтэдэй коллектив бүхэндэ ёhотойл зохёохы байдал, аша үрэтэй зүбшэн хэлсэлгын, эрдэмтэдэй бэе бэедээ эрилтэтэйгээр хандалгын байдал байгуулхые туйлаха шухала.

Естественнэ, техническэ ба ниитын эрдэмэй талаар хүдэлдэг эрдэмтэдэй харилсан ажаллалгые бэхижүүлхэ хэрэгтэй.

8. Социалис обществын оюун сэдьхэлэй баялигуудые байгуулха хэрэгтэ литература, искусствын дүүргэдэг үүргын улам ехэ боложо байhые съезд тэмдэглэнэ. Совет арад хадаа бодото байдалые үнэн зүбөөр харуулдаг, уран hайханай ехэ хүсэтэйгөөр коммунизмын үзэл сурталые батадхан харуулдаг тиимэ зохёолнууд байгуулагдаhай гэжэ оролдодог.

Литература, искусствын асуудалнуудаар партиин ябуулдаг политика партийна шэнжэтэй, арад зонтой нягта холбоотой байлгын ленинскэ гол ёhонуудhаа үндэhэлдэг. Социалис реализмын үндэhэ hуури дээрэ зохёогдодог элдэб янзын, баян түхэл маяг, онол арга хүгжөөхэ хэрэгтэй гэжэ парти тоолодог. Тэрэ хадаа уран бүтээлшын оюун бэлигые, тэрэнэй зохёохы ажалай коммунис үзэл сурталай шэглэлтэй байhые, манай урагшаа дабшаха зам дээрэ hаад хэдэг али бүхы юумэндэ тэрэнэй эбсэшэгүй байдагые үндэрөөр сэгнэнэ. Манай литературно-уран hайханай шүүмжэлэл партиин хараа шугам эдэбхитэйгээр бэелүүлдэг байха, эрилтэсэ аятай зохидоор хандалгатай, уран hайханай баялигуудые байгуулагшадта гамтайгаар хандалгатай нэгэдүүлэн, тэрэнэй бүри ехэ эрилтэтэй байха ябадал туйлаха шухала.

Литература, искусствын хүгжэлтын зохёохы асуудалнуудта, союзуудай гэшүүдэй идейно-теоретическэ хэмжээгээ, мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлхэ, хэhэн ажалайнгаа түлөө обществын үмэнэ үндэр ехэ харюусалгатай байхаар литература, искусствын ажал ябуулагшадые хүмүүжүүлхэ, үйлэдбэриин коллективүүдтэй зохёохы хүдэлмэрилэгшэдэй байгуулhан хани барисаае бүхы хэмжээгээр бэхижүүлхэ хэрэгтэ уран зохёолшодой, кинематографистнуудай, уран зураашадай, композиторнуудай, театрай хүдэлмэрилэгшэдэй, архитекторнуудай союзууд үдэр бүриин анхарал хандуулжа байха үүргэтэй гэжэ съезд тоолоно.

9. Партиин ябуулдаг пропагандын ба ниитэ-ойлгуулэмжын хүдэлмэриин улам ехэ болоhон удха шанарые съезд онсолон тэмдэглэнэ. Эндэ бии байгаа дутагдалнуудые усадхаха зуураа, коммунис нангин хүсэлые, манай байгуулалтын тодорхой зорилгонуудые тайлбарилан нэбтэрүүлхэ ябадал бүри эдэбхитэй, эрмэлзэлтэй болгохо гэhэн зорилго табигдана. КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүд болон материалнуудые ажалшадта гүнзэгыгөөр тайлбарилан ойлгуулха ябадал hаяын сагта партиин ябуулха үзэл сурталай хүдэлмэридэ гол hууринуудай нэгые эзэлхэ ёhотой. Съезд хэблэлэй, радио болон телевидениин ажал ябуулгые улам саашадань hайжаруулгада ехэ удха шанар олгоно. Партийна организацинууд олониитэдэ мэдээсэдэг, пропагандалдаг хэрэгсэлнүүдые шадамараар хэрэглэхэ, тэдэнэй хүдэлмэриин нүлөө ехэтэй, түргөөр мэдээсэдэг байха тухай, журналистнууд болон пропагандистнуудай политическэ болбосорол, шадабариие дээшэлүүлхэ тухай анхарха ёhотой.

IV

1. Гаталhан замайнгаа дүн гаргаха, ерээдүйн сагта бэелүүлхэ зорилгонуудаа тодорхойлхо зуураа, съезд хангалтатайгаар ингэжэ тэмдэглэнэ. Центральна Комитедэй хүтэлбэри доро парти хадаа ленинскэ хараа шугамаар бата найдамтайгаар дабшана, хүдэлмэришэн ангиин, ажалшадай, бүхы совет арадай политическэ хүтэлбэрилэгшэ байhан үүргэеэ нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэнэ.

Партийна байгуулалтын гол асуудалнуудаар XXIII съездын заабари тогтоомжонуудай зүб, бодото хүсэтэй байhые ушар байдал бүрин батадхан харуулаа. Тэдэниие хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлэн, парти хадаа өөрынгөө зэргэнүүдые бүри ехээр бэхижүүлээ, коммунис байгуулалтын али бүхы участогуудта үзүүлдэг нүлөөгөө бүри шангадхаа, олониитэтэй байгуулдаг холбоо барисаагаа улам батадхаа. КПСС хадаа бата нэгэдэлтэй, Центральна Комитедээ тойроод нягта жагсаалтай болоод, политическэ, эмхидхэлэй хүдэлмэриин шэнэ дүй дүршэлөөр баяжаад, XXIV съездээ ерээ гэжэ парти дотор үнгэргэгдэhэн тоосоонууд ба hунгалтанууд шэнэ хүсэтэйгөөр элирхэйлэн харуулаа.

Политическэ хараа шугамые, ээлжээтэ табан жэлэй үедэ хэгдэхэ хүдэлмэриин тодорхой программые амжалтатайгаар бэелүүлгэ хадаа партиин ба арадай бүхы хүсые элсүүлхэ эрилтэ табиха гээд съезд онсолон тэмдэглэнэ. Партиин хүтэлбэрилхы үүргые саашадаашье, бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхэ, бүхы коммунистнуудай, бүхы совет хүнүүдэй нэгэн адли хараа бодолтой, ажал ябуулгатай байлгые улам саашадань бэхижүүлхэ ябадал туйлаха шухала.

2. Тоосоото үе соо партиин зэргэнүүд улам саашадаа ургаа, тэрэнэй шанарайнь бүридэл улам hайжараа. Партиин социальна бүридэл дотор хүдэлмэришэн ангида түрүү hуури олгогдодог байhан тухай XXIII съездын үгэhэн заабариие партийна организацинууд хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлнэ. КПСС-тэ абтаhан хүнүүдэй хахадhаа олонхинь хүдэлмэришэд болоно. Энэ заабариие саашадаашье хүтэлбэри болгохо хэрэгтэй, тэрэ хадаа манай партиин уг удхатай, совет общество дотор хүдэлмэришэн ангиин эзэлдэг hуури болон үүргэтэй бүрин тааралдана.

Өөрынгөө зэргэнүүдэй шэнжэ шанар улам hайжаруулха, коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ гээшэ партиин шухалын шухала зорилго зандаа байха ёhотой. Хүн бүхэниие нарин нягтаар шэлэн абалгын үндэhэ hуури дээрэ хүдэлмэришэн ангиин, колхозно таряашадай, интеллигенциин эрхим түлөөлэгшэдөөр партиин зэргэнүүдые саашадаашье нэмээжэ байха шухала.

3. Парти доторой демократиие улам саашадань хүгжөөхэ, партийна ажабайдалай ленинскэ ёho гуримуудые сахиха, коммунистнуудай эдэбхи хэшээлые дээшэлүүлхэ гэhэн хараа шугам Центральна Комитет нэтэрүү оролдосотойгоор бэелүүлдэг байгаа гэжэ съезд тэмдэглэнэ. Парти дотор хүтэлбэрилхы органуудай hунгагдадаг, тоосодог гурим, хамтаараа хүтэлбэрилгын гол ёhон хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлэгдэнэ. Партиин ажал ябуулгын асуудалнууд үргэн ехэ демократическа үндэhэ hуури дээрэ зүбшэн хэлсэгдэдэг, шиидхэгдэдэг. Партийна комитедүүд коммунистнуудай шүүмжэлхы үгэнүүд ба дурадхалнуудые бүри анхаралтайгаар хараадаа абадаг, тэдэниие бэелүүлхын түлөө шанга хиналта табидаг болоо. Өөhэдынгөө организацинуудтахи, мүн бүхы партиин ажал хэрэгүүдэй байдалай түлөө коммунистнуудай харюусалга улам дээшэлээ.

Партиин бата бэхи, ажалша шадабаритай байлгын шиидхэхы эрхэ нүхэсэл бологшо демократическа централизмын ленинскэ гол ёhые хэлбэришэгүйгөөр сахиха гээшэ тэрэнэй ажабайдалай зайлашагүй хуули ёhон саашадаашье болохо ёhотой гэжэ съезд онсолон тэмдэглэнэ. Партийна организаци бүхэндэ зүбшэн хэлсэхэ, партийна шиидхэбэринүүдые зохёон абаха, бэелүүлхэ хэрэгтэ бүхы коммунистнуудай эдэбхитэйгээр хабаадаха ябадал хангаха, дутуу дундануудые заhаха, ажал хэрэгээ hайжаруулха шалгагдамал арга метод — шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгые хүгжөөхэ хэрэгтэй. Парти доторой мэдээсэлые саашадаашье hайжаруулха, тэрэниие хүтэлбэриин шухала арга, хүмүүжүүлгын ба хиналтын зэбсэг мэтээр бүрин дүүрэнээр хэрэглэхэ шухала.

Гэшүүдэйнгээ үзэл сурталаа шууд сэхээр баримталдаг, эдэбхитэй, шэн габьяатай байдагаар КПСС хүсэтэй; парти хадаа эдэбхи үүсхэлгүй байдалые, хайша хэрэг, политикада харша ябадалые тэсэдэггүй. Коммунист бүхэн ушар ёho мэдэхэ политическэ тэмсэлшэ байха, ленинскэ партиин гэшүүнэй үндэр нэрэ зэргые хододоо, хаанашье арюун сэбэрээр абажа ябаха ёhотой. Коммунистнуудай эдэбхи хэшээл хүгжөөхэ зуураа, КПСС-эй Программын ба Уставай эрилтэнүүдые дүүргэхын түлөө тэдэнэй харюусалгые дээшэлүүлхэ, өөhэдынгөө аяг ябадалаар партиин гэшүүнэй үндэр нэрэ зэргые гутаадаг, партийна ба гүрэнэй журам эбдэдэг хүнүүдhээ хатуу шангаар асууха хэрэгтэй. Энэ хэрэгтэ КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи Партийна Хиналтын Комитет, нютагуудтахи партийна органуудай парткомиссинууд горитой үүргэ дүүргэхэ зэргэтэй.

Партбиледүүдэй хүсэндөө байха тогтоогдоhон болзоройнь дүүрэhэн ябадалые хараадаа абажа, съезд хадаа партийна документнүүдые hэлгэхэ ябадал үнгэргэхыень Центральна Комитедтэ даалгана. Эмхидхэлэй-политическэ энэ шухала хэмжээ ябуулга эрхилхэдээ, партиие улам саашадань бэхижүүлхэ, коммунистнуудай эдэбхи хэшээл ба журам дээшэлүүлхэ хэрэгтэ зорюулха шухала.

4. Коммунис байгуулалтын бүхы участогуудые хүтэлбэрилхэ партийна хүтэлбэриие нарижуулан hайжаруулха, олониитын дунда ябуулагдадаг эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэриин хэмжээе дээшэлүүлхэ шухала гээд съезд тоолоно.

Таба табан жэлээр арадай ажахые түсэблэхэ тогтонижоhон байдалтай зохилдуулан, табан жэл соо нэгэ дахин КПСС-эй ээлжээтэ съезднүүдые, союзна республиканудай компартиин съезднүүдые зарлаа hаа, таарамжатай гээд мэдэрхэ. Хизаарай, областной, окружной, городской ба районно партийна конференцинүүд, парткомуудтай эхин парторганизацинуудай тоосоото hунгалтын суглаанууд ба конференцинүүд съезднүүдэй хоорондохи табан жэл соо хоёр дахин үнгэргэгдэдэг байха гэжэ тогтоохо.

Партиин политикые бэелүүлхэ хэрэгтэ партийна организацинуудай үүргые улам саашадань дээшэлүүлгын аша туhа хараадуулан, съезд болбол үйлэдбэриинхидэй хажуугаар эрдэм-шэнжэлгын институдуудай, hургуулинуудай, соёл гэгээрэлэй ба эмнэлгын эмхи зургаануудай партийна эхин организацинуудта захиргаанай ажал ябуулгые хинаха эрхэ олгохо хэрэгтэй гэжэ тоолоно. Түбэй болон нютагуудтахи советскэ, ажахын эмхи зургаануудай ба зургаануудай партийна организацинууд онсо шэнжэтэй байhанаа хараадаа абан, парти, правительствын заабари, тогтоолнуудые дүүргэхэ тушаа аппарадай хэдэг ажал ябуулгын хойноhоо хиналтаяа шангадхаха ёhотой.

5. Обществын ажабайдалай али бүхы талануудые хүтэлбэрилгын хэмжээе, олониитын дунда ябуулагдадаг эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэриин хэмжээе дээшэлүүлхэ ябадал хүдэлмэрилэгшэдые шэлэн олохо, хубаарилха, хүмүүжүүлхэ хэрэг hайжаруулгатай таhаршагүй холбоотой гэжэ съезд тэмдэглэнэ. Партийна, гүрэнэй, ажахын, соёлой-хүмүүжүүлгын ба ниитын хүдэлмэриин али бүхы участогуудые политическэ болбосоролтой, ажал хэрэгээ мэдэхэ, шадабаритай эмхидхэлшэдэй толгойлхо ябадалда парти түрүүшын ээлжээнэй удха шанар олгодог. Хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд хүтэлбэриин мүнөөнэй арга методүүдые хүсэд hайнаар шудалhан байха, шэнэ юумые сэдьхэлээрээ мэдэрэн ойлгодог, хүгжэлтын арга боломжые уридшалан харадаг байха, бии болоhон асуудалнуудые шиидхэхэ эгээл ашаг үрэтэй арга замуудые олохо, бусадай эрдэм мэдэсэ болон дүй дүршэлые хэрэглэжэ шададаг байха гэhэн эрилтэ партиин ба ороной үмэнэ табигдажа байгаа ехэ, мүн орёо нарин зорилгонууд зайлашагүйгөөр табина. Хуушанай хүдэлмэрилэгшэдтэ гамтайгаар хандахын, тэдэнэй дүй дүршэл ба эрдэм мэдэсые эгээл ехээр хэрэглэхын хажуугаар залуу, саашадаа ургамаар хүдэлмэрилэгшэдые дэбжүүлхэ хэрэгтэ кадрнууд тушаа партиин ябуулдаг политика саашадаашье шэглүүлэгдэнхэй байха ёhотой.

Хүдэлмэрилэгшэдтэ шанга эрилтэ табижа байгаад, hүүлэй жэлнүүдтэ батаар заншаhан тэдээндэ хандалгын этигэл найдабари, хүндэлэлгэ хадаа саашадаашье кадрнуудтай ябуулдаг бүхы хүдэлмэриин гол hудаhаниинь болохо зэргэтэй. Даажа абаhан хэрэгэйнгээ түлөө хүдэлмэрилэгшэдэй харюусалгые дээшэлүүлхэ, журам эбдэдэг, шүүмжэлэлhээ тобшолол хэдэггүй, өөрыгөө буруугаар абажа ябадаг хүнүүд тушаа шухала хэмжээнүүдые абаха хэрэгтэй. Социалис журам хадаа бүгэдэндэ нэгэн адли, уялгата ёhоор дүүргэгдэхэ зэргэтэй гэжэ хүдэлмэрилэгшэ бүхэн hанажа ябаха уялгатай.

Һүүлэй жэлнүүдэй турша соо хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдые бэлэдхэхэ, мэргэжэлыень дээшэлүүлхэ гурим байгуулха тушаа хэгдэhэн хүдэлмэриие hайнаар сэгнэхэ зуураа, съезд хадаа энэ гуримые нарижуулан hайжаруулха шухала гээд тоолоно. Ажабайдалhаа гээгдэхэгүйн тула манай бүхы хүдэлмэрилэгшэд саг үргэлжэ hураха, идейно-теоретическэ хэмжээгээ дээшэлүүлхэ, эрдэм наукын ба түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые шудалха ёhотой.

6. Тоосоото үе соо партиин идейно-теоретическэ ажал ябуулга эдэбхижээ, коммунистнуудай марксистско-ленинскэ хүмүүжүүлгэ hайжараа гээд съезд тэмдэглэнэ.

Социализм ба коммунизм байгуулгын, дэлхэйн революционно хүдэлөөнэй дүй дүршэлэй гүнзэгы ехэ шэнжэлэл ЦК-гай Пленумүүдэй шиидхэбэринүүд дотор, Агууехэ Октябриин социалис революциин 50 жэлэй ойдо, В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо. Маркс, Энгельсын түрэhөөр 150 жэлэй ойдо зорюулагдаhан партийна документнүүд дотор үгтэнхэй.

Коммунизмын материально-техническэ үндэhэ hуури байгуулха арга замууд, үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлгэ, арадай ажахые хүтэлбэрилгын түхэл маягууд, аграрна политика гэхэ мэтэ тиимэ шухала асуудалнуудаар партиин теоретическэ ухаан бодол шэнэ тобшололнууд ба заабаринуудаар баяжаhан байна. Аха дүү партинуудтай хамта социализмын дэлхэйн байгуулалтые хүгжөөхэ гол шухала асуудалнуудые зохёон найруулха, мүнөөнэй капитализмын хүгжэлтэдэхи шэнэ үзэгдэлнүүдые шэнжэлхэ хүдэлмэри хэгдэhэн байгаа.

Парти тухай, социализм ба коммунизм байгуулха хэрэгтэ тэрэнэй дүүргэдэг хүтэлбэрилхы үүргэ тухай hургаалые хүгжөөлгэдэ ехэ анхарал хандуулагдаhан байгаа. КПСС хадаа антикоммунизмын үзэл сурталда, элдэб буржуазна, ревизионис хараа бодолдо эсэргүү добтолхы шэнжэтэй тэмсэл дэлгэрүүлээ.

Партиин ябуулhан эдэбхитэй теоретическэ ажал ябуулга манай обществын үзэл бодолойнь бата нэгэдэлые улам саашадань бэхижүүлхэ, уласхоорондын оршондо марксизм-ленинизмын нэрэ хүндын дээшэлхэ хэрэгтэ hайнаар нүлөөлөө.

Марксистско-ленинскэ hургаалые зохёохы ёhоор хүгжөөлгэ, дэлгэрүүлэн нэбтэрүүлгэ, мүн тэрэниие хазагайруулха hэдэлгэнүүдтэ эсэргүү тэмсэл хадаа партиин ябуулдаг үзэл сурталай хүдэлмэриин гол удхань саашадаашье байха ёhотой гэжэ съезд тоолоно. Партиин теоретическэ хүсэн мүнөөнэй ниитын хүгжэлтын гол шухала асуудалнуудые, нэн түрүүн коммунизм байгуулгын асуудалнуудые улам саашадань зохёон шэнжэлхэ хэрэгтэ зорюулагдаха ёhотой.

Коммунистнуудай марксистско-ленинскэ hуралсалда, марксизм-ленинизмые гүнзэгыгөөр шудалhанай, мүнөөнэй гол асуудалнуудаар партиин зохёоhон хараа бодолой үндэhэ hуури дээрэ хүдэлмэрилэгшэдые хүмүүжүүлгэдэ анхаралаа бүри ехээр хандуулхыень партийна организацинуудые съезд уялгална. Партийна hуралсалай тогтонижоhон гуримые улам саашадань нарижуулан hайжаруулха, партийна hуралсалда үзэгдэдэг хайша хэрэг ябадалай зүйлнүүдые эрид шууд дабан гараха, тиихэдээ коммунистнуудай ушар ёho мэдэхэ ябадалай ба эдэбхи хэшээлэйнь ургалтада тэрэнэй үзүүлдэг нүлөөе дээшэлүүлхэ ябадал эрхэ бэшэ туйлаха шухала.

Партийна организацинууд пропагандистнууд тухай саг үргэлжын анхарал оролдолго гаргаха, тэдэнэй ашаг үрэтэйгөөр ажаллахынь тулада эгээл hайн эрхэ байдал байгуулха ёhотой.

* * *

Партиин бэелүүлхэ саашанхи хүдэлмэриин зорилгонуудые, манай ороной ерээдүйн сагта хүгжэхэ хүгжэлтые тодорхойлхо зуураа, КПСС-эй XXIV съезд экономико ба соёл культурые дэбжээхэ, ажалшадай hуудал байдал улам hайжаруулха, социалис демократиие хүгжөөхэ, совет обществын бата нэгэдэлые бэхижүүлхэ эли тодо программа, мүн империализм ба ээрхэг түримхэйшүүлдэ эсэргүү, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө хэлбэришэгүй тэмсэлэй программа хараална. Партиин ба арадай хүсэлэл оролдолгоор эдэ зорилгонууд бодото байдал дээрээ амжалтатайгаар бэелүүлэгдэхэ гэжэ съезд батаар этигэжэ байhанаа мэдүүлнэ. Манай түсэбүүд бодото шэнжэтэй. Тэдэнэй дүүргэлтэ бидэнэй хүн бүхэнэй ажалhаа, манай нэтэрүү оролдолгоhоо ба шадабариhаа, эмхидэлhээ ба журамhаа дулдыдаха байна.

Олон миллион коммунистнуудай үмэнэhөө съезд болбол манай агууехэ Эхэ ороной hалбаран мандахын аша туhада зохёохы зориг бадаруулмаар ажаллахыень хүдэлмэришэдые, колхознигуудые, арадай интеллигенциие, бүхы совет арадые уряална.

Марксизм-ленинизмын туг доро, Коммунис партиин хүтэлбэри доро — урагшаа, коммунизмын шэнэ илалтанууд тээшэ дабшая!

МОСКВА. КПСС-эй XXIV съездын хүдэлмэриеэ үргэлжэлүүлжэ байхада, эндэ суглараhан делегадуудай дунда халуун хани ёhоной хөөрэлдөөн болобо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1917 онhоо КПСС-эй гэшүүн нүхэр В. А. ФЕДОРОВ КПСС-эй XXIV съездын делегадуудтай хөөрэлдэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

ПАРТИИН XXIV СЪЕЗДЫН hУНГАhАН СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДЭЙ ГЭШҮҮД

Куликов В. Г.
Куличенко Л. С.
Кунаев Д. А.
Кутахов П. С.
Куцевол В. С.
Кэбин И. Г.
Лапин С. Г.
Лебедев Е. И.
Леонов П. А.
Лесечко М. А.
Ломакин В. П.
Ломако П. Ф.
Ломоносов В. Г.
Лутак И. К.
Ляшко А. П.
Лященко Н. Г.
Мазуров К. Т.
Манякин С. И.
Марисов В. К.
Марков Г. М.
Маряхин С. С.
Масленников Н. И.
Матчанов Н. М.
Мацкевич В. В.
Машеров П. М.
Месяц В. К.
Мжаванадзе В. П.
Микоян А. И.
Михайлов Г. Л.
Модогоев А. У.
Москаленко К. С.
Насриддинова Я. С.
Непорожний П. С.
Николаева-
Терешкова В. В.
Ниязбеков С. Б.
Новиков В. Н.
Новиков И. Т.
Нуриев З. Н.
Огарков Н. В.
Орлов В. П.
Павлов В. Я.
Павлов Г. С.
Павловский И. Г.
Патоличев Н. С.
Патон Б. Е.
Пегов Н. М.
Пельше А. Я.
Пилотович С. А.
Подгорный Н. В.
Поляков И. Е.
Полянский Д. С.
Пономарев Б. Н.
Попова М. Г.
Попова Н. В.
Приезжев Н. С.
Притыцкий С. О.
Прокофьев М. А.
Промыслов В. Ф.
Прохоров В. И.
Пузанов А. М.
Расулов Д.
Рашидов Ш. Р.
Родионов Н. Н.
Романов Г. В.
Руденко Р. А.
Руднев К. Н.
Румянцев А. М.
Русаков К. В.
Рыков В. Н.
Рябиков В. М.
Рябов Я. П.
Сенькин И. И.
Скачков С. А.
Скочилов А. А.
Славский Е. П.
Смирнов В. А.
Смирнов Л. В.
Снечкус А. Ю.
Соколов С. Л.
Соколов Т. И.
Соломенцев М. С.
Степаков В. И.
Струев А. И.
Сурганов Ф. А.
Суслов М. А.
Табеев Ф. А.
Титаренко А. А.
Титов В. Н.
Тихонов Н. А.
Тока С. К.
Токарев А. М.
Толстиков В. С.
Толубеев Н. П.
Трапезников С. П.
Тяжельников Е. М.
Умаханов М-С. И.
Устинов Д. Ф.
Усубалиев Т.
Федосеев П. Н.
Филатов А. Д.
Флорентьев Л. Я.
Фурцева Е. А.
Хитров С. Д.
Храмцов А. И.
Худайбердыев Н. Д.
Цуканов Г. Э.
Цыбулько В. М.
Червоненко С. В.
Черненко К. У.
Черный А. К.
Чиряев Г. И.
Чуйков В. И.
Шавров И. Е.
Шакиров М. З.
Шевченко В. В.
Шелепин А. Н.
Шелест П. Е.
Шереметов А. С.
Шибаев А. И.
Шитиков А. П.
Школьников А. М.
Шокин А. И.
Шолохов М. А.
Щелоков Н. А.
Щербицкий В. В.
Щетинин С. Н.
Юнак И. Х.
Якубовский И. И.
Яснов М. А.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДЭЙ ГЭШҮҮДТЭ КАНДИДАДУУД

Алексеев П. Ф.
Апряткин С. С.
Ацельбеков Е. Н.
Базовский В. Н.
Бектурганов Х. Ш.
Белуха Н. А.
Беспалов И. П.
Бирюкова А. П.
Борисенко Н. М.
Бородин Л. А.
Ботвин А. П.
Буденный С. М.
Виноградов В. М.
Владыченко И. М.
Вороновский Н. А.
Всеволожский М. Н.
Георгадзе М. П.
Герасимов К. М.
Гетман А. Л.
Гончаров В. И.
Городовиков Б. Б.
Горчаков П. А.
Грибачев Н. М.
Грушевой К. С.
Гудков А. Ф.
Гуженко Т. Б.
Густов И. С.
Давыдов Н. И.
Дементьева Р. Ф.
Демиденко В. П.
Демченко В. А.
Доенин В. Н.
Егоров А. Г.
Есенов Ш.
Журин Н. И.
Зародов К. И.
Ибрагимов А. И.
Ильяшенко К. Ф.
Иноземцев Н. Н.
Иовчук М. Т.
Исаев В. Я.
Ишков А. А.
Кабалоев Б. Е.
Кабков Я. И.
Кальченко Н. Т.
Камалов К.
Кандренков А. А.
Караваев Г. А.
Карлов В. А.
Карпова Е. Ф.
Кахаров А.
Кириченко Н. К.
Клаусон В. И.
Клименко И. Е.
Климов А. П.
Князев Ф. К.
Козлов С. В.
Колдунов А. И.
Колесников А. Я.
Колчина О. П.
Кортунов А. К.
Кочемасов В. И.
Кочетков Н. Г.
Криулин Г. А.
Кручина Н. Е.
Кудинов И. П.
Куркоткин С. К.
Лаврентьев М. А.
Леин В. П.
Лигачев Е. К.
Лобов С. М.
Лощенков Ф. И.
Лыкова Л. П.
Майоров А. М.
Макеев В. П.
Мальбахов Т. К.
Мальцев В. Ф.
Манюшис И. А.
Мельков Ю. Д.
Мешков Ф. С.
Морозов И. П.
Мужицкий А. М.
Мурадян Б. А.
Мусаханов М. М.
Никонов В. П.
Окунев В. В.
Оразмухамедов О. Н
Павлов Г. П.
Папутин В. С.
Паскарь П. А.
Пастухов Б. Н.
Петровичев Н .А.
Петровский Б. В.
Пименов П. Т.
Поберей М. Т.
Погребняк Я. П.
Пономарев М. А.
Пономарев Н. А.
Попов Б. В.
Псурцев Н. Д.
Розенко П. А.
Романов А. В.
Рубен В. П.
Рубэн Ю. Я.
Савин С. Н.
Савинкин Н. И.
Салманов Г. И.
Сальникова Е. А.
Семенов В. С.
Сербин И. Д.
Сергеев М. И.
Сидоренко А. В.
Сизов А. А.
Синицын И. Ф.
Скулков И. П.
Слажнев И. Г.
Смирнов А. И.
Смирнов А. Н.
Смирнов Н. И.
Сологуб В. А.
Суюмбаев А. С.
Тарасов А. М.
Тарасов Н. Н.
Таратута В. Н.
Тартышев Н. Н.
Толкунов Л. Н.
Толубко В. Ф.
Третьяк И. М.
Трунов М. П.
Удалов А. П.
Удальцов И. И.
Усманов С. Н.
Федоров В. С.
Филатов А. П.
Фомин Г. И.
Фоминых А. М.
Фролов В. С.
Фурс И. Л.
Холов М.
Цвигун С. К.
Чаковский А. Б.
Чебриков В. М.
Черный В. И.
Чуркин А. Н.
Шайдуров С. А.
Шауро В. Ф.
Шашин В. Д.
Шевченко А. Ф.
Шибалов А. Н.
Шитов А. И.
Шумаускас М. Ю.
Щербина Б. Е.
Ягодкин В. Н.
Якубовский Ф. Б.
Янгель М. К.

ПАРТИИН XXIV СЪЕЗДЫН hУНГАhАН КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА ШАЛГАЛТЫН КОМИССИ

Александров-
Агентов А. М.
Аникушин М. К.
Антонов С. Ф.
Арбатов Г. А.
Арутюнян Н. Х.
Белик П. А.
Березин А. И.
Боголюбов К. М.
Бузницкий А. Г.
Бушуев В. М.
Васягин С. П.
Голубев В. Н.
Горбач Ф. С.
Горегляд А. А.
Горкин А. Ф.
Горчаков А. К.
Гостев Б. И.
Денисова Р. Н.
Дзоценидзе Г. С.
Дмитриев И. Н.
Додор А. П.
Драгунский Д. А.
Елисеева Н. Г.
Ефремов Л. Н.
Жуков Г. А.
Загладин В. В.
Заколупин Н. А.
Замятин Л. М.
Затворницкий В. А.
Иксанов М. Б.
Качин Д. И.
Клычев А. М.
Кобыльчак М. М.
Комарова Д. П.
Коновалов Н. Л.
Костюков И. И.
Круглова З. М.
Кудратов Ш.
Кулатов Т.
Кулиджанов Л. А.
Кусков Е. И.
Лебедев К. В.
Лобанок В. Е.
Лоцманова Г. П.
Мельникова З. В.
Микулич В. А.
Молдасанов Ж.
Новоселов Е. С.
Осетров Т. Н.
Павлов С. П.
Пеллер В. И.
Петрова Л. А.
Пигалев П. Ф.
Пулатов Э. П.
Рахманин О. Б.
Румянцев А. Ф.
Рыжов Н. С.
Сизов Г. Ф.
Симонов К. С.
Смирновский М. Н.
Смиртюков М. С.
Соныгина А. П.
Старовский В. Н.
Судариков Н. Г.
Тер-Газарянц Г. А.
Теребилов В. И.
Тимофеев Н. В.
Увачан В. Н.
Халдеев М. И.
Халилов К. А.
Харазов В. И.
Хренников Т. Н.
Цинев Г. К.
Чередниченко Е. Т.
Чураев В. М.
Шевченко Л. М.
Шикин И. В.
Шкуратов И. Ф.
Щербаков И. С.
Яковлев А. Н.
Ястребов И. П.

АХА ДҮҮ ПАРТИНУУДАЙ ДЕЛЕГАЦИНУУДАЙ ХҮНДЭЛЭЛДЭ КРЕМЛЬДЭ УУЛЗАЛГА БОЛОБО

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет КПСС-эй XXIV-дэхи съездэ байлсаhан хариин коммунис, хүдэлмэришэнэй, национально-демократическа, зүүнэй социалис партинуудай делегацинуудай хүндэлэлдэ апрелиин 9-дэ Кремльдэ уулзалга хэбэ.

Уулзалга дээрэ дэлхэйн 91 ороной аха дүү партинуудай түлөөлэгшэд, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд, гэшүүндэ кандидадууд, КПСС-эй ЦК-гай секретарьнар, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүд, гэшүүндэ кандидадууд, КПСС-эй Центральна Шалгалтын комиссиин гэшүүд байлсаа.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев хариин айлшадта хандажа, амаршалгын үгэ хэлэбэ.

Нүхэр Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ хэлэhэн үгэ

Хүндэтэ нүхэдүүд, ханинар! Съездын хүдэлмэридэ хабаадаhанайтнай түлөө, тэндэ үгэ хэлэhэнэйтнай түлөө, совет коммунистнуудтай, ажалшадтай олон дахин уулзаhанайтнай түлөө таанарые, коммунис болон хүдэлмэришэнэй, национально-демократическа болон зүүнэй социалис партинуудай делегацинуудай гэшүүдые, үнэн зүрхэнhөө амаршалха хүндэтэй, арюун hайхан уялгые XXIV съездээр hунгагдаhан КПСС-эй Центральна Комитет намда даалгаба. Съездын хүдэлмэридэ танай хабаадалга, ажалшадтай уулзалганууд манай съездэ уласхоорондын бүри ехэ удха шанар олгоо, бидэ бүгэдые — засагаа гартаа абаад, социализм, коммунизм байгуулагшадые ба өөhэдынгөө арадуудта социализм тээшэ харгы гаргахын тула засагай түлөө тэмсэгшэдые бүри ехээр дүтэлүүлээ.

Революционернүүдэй агууехэ союз хэлбэришэгүйгөөр үргэдэнэ, бэхижэнэ гэжэ бидэнэр үнэн сэдьхэлhээ баярланабди. Энээниие манай съездэ айлшаар ерэдэг хариин делегацинуудай бүри олон боложо байhан ушар элитээр харуулна. Хэрбээ дайнай hүүлээрхи түрүүшын съезд — КПСС-эй XIX съездэ 44 делегаци байлсаа hаа, XXIV съездэ дэлхэйн 91 ороной 102 делегаци сугларба!

Коммунистнуудые, бусад революционернүүдые нэгэдүүлhэн бүхы дэлхэйн сүлөөрэлгын хүдэлөөн амжалтатайгаар хүгжэнэ гээд энэ баримта хэлэжэ үгэнэ. Тиихэдээ бүхы бэрхэшээлнүүдые дабан гаража, дайшалхы шэнэ отрядуудаар нэмэн ургана.

Ханинар! Съезд дээрэ бидэнэр танай үмэнэ өөhэдынгөө хэрэг, өөhэдынгөө hанал бодол, өөhэдынгөө сэдьхэл харуулжа үгөөбди. КПСС-эй Центральна Комитет совет коммунистнуудай үмэнэ ажал ябуулга тухайгаа тоосоо үгөө. Тиихэ зуураа, манай парти дэлхэйн пролетариадай, газар дэлхэйн бүхы ажалшадай үмэнэ ниитын коммунис хэрэгэй түлөө тэмсэл тухайгаа, манай ажал тухай тоосоhон болонобди.

Хэрбээ манай съездын гол шэнжэ шанарые үсөөн үгөөр хэлэбэл, съезд дээрэ марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын үзэл суртал илан мандаа гээ hаа, бүгэдын hаналые тодорхойлбо гэжэ hананаб.

Съездын хүдэлмэриин үедэ hайн hайхан үгэнүүдые танай зүгhөө бидэнэр дуулаабди. Энэ бидэниие зоригжуулна. Таанарта коммунис баяр хүргэнэм, нүхэдүүд. Капиталис олон оронуудта Советскэ Союзтай эдэбхитэйгээр hаналаа нэгэдэнги байhанаа харуулха гээшэ ехэ бэрхэшээлтэй, хашалтатай, заримдаа алуулхашье ушар байдаг гэжэ бидэнэр hайнаар мэдэнэбди. Таанарай, ангиин талаар манай аха дүүнэрэй, бидэнтэй hаналаа нэгэдэдэг хүнүүдэй манай партитай, манай арадтай хани барисаатай байхын түлөө тэмсэхэдээ, хүдэлмэришэн ангиин аша туhын, социализмын түлөө тэмсэхэдээ гаргадаг эрэлхэг зоригыетнай бидэнэр үндэрөөр сэгнэнэбди. Энэ ушар хадаа коммунизм бүри амжалтатайгаар байгуулхыемнай, манай марксистско-ленинскэ хараа шугамые хамгаалхадаа, эрид хатуу байхыемнай уялгална. Манай национальна, интернациональна зорилгонуудай нэгэн адли ба таhаршагүй холбоотой байhан ушарые эшэ үндэhэлнэбди. Манай политика манай ороной коммунизм тээшэ дабшалтые хангаха зуураа, империализмда эсэргүү тэмсэлдэ манай хубитые арьбадхана, бүмбэрсэг дэлхэйе революционно ёhоор шэнэдхэн байгуулгын бүхы дэлхэйн хүсэнүүдтэ шэнэ хүсэ нэмээнэ.

Нүхэдүүд! Дэлхэйн сүлөөрэлгын хүдэлөөн агууехэ олон тулалдаануудта илалта туйлаа. Гэбэшье үшөөл олон тулалдаанууд урдамнай угтажа байна. Тиимэ дээрэhээ манай зэргэнүүдые, уласхоорондын коммунистнуудай армиие бэхижүүлхэ, тэдэнэй нэгэдэлые туйлаха, империализмда эсэргүү бүхы хүдэлөөнэй нягта жагсаал туйлаха хэрэгтэй.

Эб найрамдалай, демократиин, национальна бэеэ даанхай байдалай, социализмын агууехэ үзэл суртал мандаха болтогой!

Хүндэтэ нүхэдүүд! Танай элүүр энхэ байхын түлөө, коммунизмын ниитымнай хэрэгэй түлөө хундага үргэхыем зүбшөөгыт!

Нүхэр Л. И. Брежневэй үгэ эндэ байгшадай зүгhөө халуунаар угтагдажа, альга ташалгаар оло дахин үдэшэгдөө.

Уулзалга дээрэ Германиин Нэгэдэмэл социалис партиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь, ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Вальтер Ульбрихт үгэ хэлээ.

Уулзалга аха дүүгэй хани барисаанай, үнэн зүрхэнэй оршон байдалда үнгэрөө.

АПРЕЛИИН-12 — КОСМОНАВТИКЫН ҮДЭР

МАРТАГДАШАГҮЙ ҮДЭРНҮҮД

Советскэ Союзай Герой, авиациин генерал-полковник Н. П. Каманин 1960 онhоо хойшо совет космонавтнуудай бэлэдхэлые хүтэлбэрилдэг юм.

Хүнэй эгээн түрүүшынхеэ замбуулинай дайда худар ниидэхын урда тээхэнэ бэшэhэн үдэр бүриингөө тэмдэглэлнүүдые генерал Каманин Хэблэлэй hониной агентствэдэ үгэhэн байна. Тэрэ тэмдэглэлнүүдэйнь зарим бүлэгүүдые уншагшадай анхаралда табинабди.

1961 оной апрелиин 5, Байконур.

Үглөөнэй 6 сагта Москвагай үйлсэдэ хүн зон хомор, зүгөөр энэ үеэр город бүри үзэсхэлэн гоё шэнгеэр үзэгдөө бэлэй. hүниндөө сахан ороод, үбэлэй ойртоhые hануулба. Уданшьгүй шад улаан наран хадын саанаhаа бултайн, hэмжэн үүлэнүүдые хайшаньшьеб нүүлгэжэ абаашана. Энэ үдэр сэлмэг болохо шэнжэтэй.

...Аэродром дээрэ ерэхэдэмнай, «ИЛ-14» түхэлэй гурбан самолет хүлеэжэ байба. Зургаан космонавт, инженернүүд, врачнууд, кинооператорнууд бидэнтэй ниидэжэ гаралсаа. Гурбан самолет 5 минута болоод агаарта дэгдэжэ, зүүн тээшээ шэглэбэ. Сэлмэг hайхан, hалхи шуурганүй үдэр байжа, Байконур худар сэхэ ниидэбэбди. Ракетно-замбуулинай оньhон түхеэрэлгэнүүдые ухаалан зохёогшодой ахамад конструктор, академик С. П. Королев, тэрэнэй туhалагшад бидэниие угтаа бэлэй.

Аэродром хүрэтэр машинада hуугаад дабшахадаашье, самолёдоор ниидэхэдээшье, нэгэл бодол толгой соохоомни гараха юм бэшэ: Гагарин Титов хоёрой алиниинь түрүүшын ниидэлгэдэ эльгээхэ гээшэб? Гагарин гү, али Титов? Али нэгыень шэлэхэ үшөө хэдэн үдэр бии байба.

Дайнай үдэрнүүд ээлүүдгүй hанагдаа hэн. Аюул ехэтэй, хүшэр даабари дүүргэхын тула хэниие эльгээхэб гэhэн асуудал шиидхэхэнь бэлэн бэшэ бэлэй. Бүхы дэлхэйн түүхэтэ удха шанартай үйлэ хэрэгтэ хабаадахаар бэлэн хоёр-гурбан хүнhөө нэгыень шэлэхэ гээшэ бүришье хүшэр хэрэг байшоо.

Апрелиин 6.

Ниидэлгын үедэ космонавтын дүүргэхэ даабариие академик С. П. Королевтой хаража үзэбэбди. Ниидэлгын зорилгонууд, Газарые нэгэ тойрохо үедөө космонавтын хэхэ хүдэлмэри тэрэ даабаринууд соо заагдаhан байгаа.

Гагарин Титов хоёр үдэшэндөө тусхай скафандрнуудые үмдөөд, парашюдайнгаа оньhон түхеэрэлгэнүүдые туршаа, онгосо соохоо hүрэжэ бууха үедөө космонавт креслэ соо хайшан гээд hууха ёhотойб гэжэ үшөө дахин туршаа.

hүниин 11 час багта гостиницадаа бусажа ерээбди. Бүхэли үдэртөө Гагариниие адаглан хаража ябааб, үдын, үдэшын эдеэнэй үедэ хамтадаа хооллообди. Автобус соо хамта hуужа ерээбди. Хөөрэлдэхэ, hорилго хэхэ үедөө Гагарин ямаршье ондоо зан гаргаагүй, тэрэл байдалдаа тааралдуулан, бүхы даабаряа дүүргээ hэн. Даруу түбшэн, эрдэм шадабаридаа найдадаг хүн байна даа гэжэ үнэншөө hэм.

Апрелиин 7.

Онгосоёо гараар жолоодон буулгаха, Газар дээрэ бууhанай удаа космонавтнуудай хэхэ хүдэлмэри тушаа гурбан часай хэшээл үнгэргөөбди. Гагарин Титов хоёр онгосоёо гараар залан буулгаха «нюусые» hайн мэдэнэ.

Хоёр час тухай гүйхэ харайха мэтээр спортын бусад упражненинүүдые хээбди.

Апрелиин 8.

«Восток» гэжэ замбуулинай онгосые ниидүүлхэ Гүрэнэй комиссиин заседани болобо. Сергей Павлович Королевтой хамта миниин гараа табиhан, замбуулинай ниидэлгын даабариие комисси хаража үзөөд баталаа.

Тиигэhэнэй hүүлээр комиссиин гэшүүд үлэбэ. Үшөө хэдэн асуудал зүбшэн хэлсээбди. Хэн ниидэхэб? Юрий Алексеевич Гагариниие — нэгэдэхеэр, харин Герман Степанович Титовые — хоёрдохёор томилхо гэжэ ВВС-эй зүгhөө дурадхабаб. Комисси минии дурадхалые нэгэн дуугаар hайшаагаа hэн.

Үглөөдэр баяр ёhололой оршон байдалда комиссиин заседани болохо, тиихэдээ тэрэнэй шиидхэбэри соносхогдохо байба.

Комиссиин заседаниин дүүрэhэнэй hүүлээр бултадаа цех соо орожо, Гагарин Титов хоёрой онгосо соогоо туршалга хэхыень хараабди. Тэрэнь hайнаар үнгэрөө, онгосын оньhон түхеэрэлгэнүүд, харилсаа холбооной оньhон haaдгүй hайнаар хүдэлөө.

Апрелиин 9. Воскресени.

Космонавтнууд бүхэли үдэртөө амараа: спортивна hорилго хээ, шатараар наадаа, кино хараа.

Апрелиин 10.

Гагарин Титов хоёрые үсэгэлдэр дуудажи асараад, иигэжэ хэлээб: замбуулинай онгосо ниидхүүлхэ Гүрэнэй комисси Гагариниие түрүүлэн замбуулинда ниидхүүлхэ, Титовые тэрэнэй халаан болгон бэлдэхэ гэhэн шиидхэбэри абаа. Энэ шиидхэбэриин мэдээжэшье hаань, Гагаринай нюдэдтэ — баярлаhанай, харин Титовой — нэгэ заахан голхорон алдаhан тэмдэг үзэгдөө бэлэй. Комиссиин заседани үглөөдэр болохо, энэ шиидхэбэри тэндэ соносхогдохо гээд би уридшалан hануулбаб.

Үглөөдэрынь комиссиин шиидхэбэри соносхогдоо. Гагарин, Титов, Гүрэнэй комиссиин түрүүлэгшэ маршал К. С. Москаленко үгэ хэлээ. Тиихэдэ ахамад конструктор Королев, маршал Москаленко космонавтнуудай гайхамшаг баатаршалга гаргаха үедөө амжалта туйлахыень үнэн зүрхэнhөө хүсэбэд.

Комисси нэгэн дуугаар иимэ шиидхэбэри гаргаа hэн:

Космонавтые hуулгаhан, дэлхэй дээрэ эгээн түрүүшын «Восток» гэжэ замбуулинай онгосые 1961 оной апрелиин 12-то замбуулин худар ниидхүүлхэ гэhэн нүхэр Королевой дурадхалые баталха.

hүүлээрнь намда үгэ үгөө.

Түрүүшын пилот-космонавтаар Юрий Алексеевич Гагарин, халагшаар Герман Степанович Титов нэгэн дуугаар баталагдаба.

Апрелиин 11.

5.00 сагта замбуулин худар ниидхүүлхэ газартань ракетээ асараабди. Константин Петрович Феоктистов ниидэлгын үедэ космонавтын дүүргэхэ хүдэлмэриие үшөө дахин харуулжа үгэбэ.

Апрелиин 12. Среда.

Би, Карпов, Никитин нютагай сагаар 10 минутагүй 5-да нэгэн доро бодобобди. 5.30 минутада Юрий Герман хоёрые hэрюулхэбди.

Үдэшын 10 сагта космонавтнууд унтаhан байгаа. 5 час 20 минутада тэдэнэр үшөө унтажал байба.

6.00 сагта комиссиин заседани болоо. Бүхы мэдээсэлнүүд тон хурьяангыгаар «Ажаглалта үгы, бүхыдөө бэлэн», «Асуудал үгы, онгосо ниидхүүлхэдэ болохо», гэhэн үгэнүүдээр дүүрэжэ байгаа hэн. Заседани дүүрэмсээр, космонавтын ниидэхэ үедөө дүүргэхэ даабари баталаад, медицинскэ шалгалта гарахыень, скафандраа үмдэхыень харахаяа ошобоб. Энэ харюусалгата хүдэлмэри бүхы ... рээ урид хараалhанай ёhоор бэлүүлэгдэжэ байба.

Ниидэжэ гаратар хэдыхэн секундын үлөөд байхада, Королев «Старт» гэhэн захиралта үгэ... дэнь, Юрий «По-о-еха-ли» гэбэ.

Замбуулинай онгосо ямаршье haaдгүйгөөр ниидэжэ гараба, Газарай агаарhаа онгосын ... ябаха үедэхи бэрхэтэй хэсүү үе... космонавт hайнаар дабаа, онгосо дээрэhээ абтаhан радио-дохёо... дай шанар hайн, космонавт... бэень гэмгүй байжа үргэлжэл... Ниидэжэ эхилhээр 150 секунд... үнгэрөөд байхада, Гагарин ииг... мэдээсэбэ: «Тойроод hаруул, Газарые үүлэнүүдые харанаб». Үшөө нэгэ хэдыхэн секундын үнгэрхэдэ... ниидэлгын нэгэдэхи шатын хүдэлмэри дүүргэhэн тухайгаа мэдээсэбэ. Онгосын ниидэн гараhаар 13 минутын үнгэрөөд байхада, дэлхэй дээрэ эгээл түрүүн замбуули... соогуур хүнэй ниидэжэ эхилэ... ниинь дуулдаа haaб даа.

Космонавт Гагаринай ниидэжэ гараhаар 20 минутын үнгэрхэдэ... бүлэг нүхэдтэйгөө хамта аэродром ошобоб. «АН-12» самолет бидэниие hуулгаад, Куйбышев тээшэ шэглээ. Саратов шадар космонавт Юрий Гагарин амжалтатайгаар бууба гэhэн ТАСС-ай мэдээсэл ниидэжэ ябахадаа шагнаабди. Үшөө хэдэн минута болоод, бидэндэ иигэжэ мэдээсэбэ. «Ниидэлгэ амжалтатайгаар дүүрээ, hайн... Гагарин Куйбышев худар ниидэжэ гараханьа».

Апрелиин 13. Куйбышев.

Ниидэлгэдэ хобаатай хүнүүд булта Москва ошобо. Юрий, би, үшөө хэдэн хүн үглөөдэр, апрелиин 14-дэ, замбуулинай баатарые угталгада бэлдэхэеэ үлэбэбди.

Леонид Ильич Брежнев тэр үдэшэ хоёр дахин, авиациин ахамад маршал Константин Андреевич Вершинин гурба-дүрбэ дахин хонходобод. Үглөөдэрэй уларил, бэеын элүүр тэдэ хоёрые hонирхуулhан байгаа.

Апрелиин 14. Москва.

Москвагай сагаар 10 час 40 минутада «ИЛ-18» самолёдоор Москва ошохоёо ниидэжэ гарабабди.

Эгсэ 13.00 сагта самолет трибунаhаа 100 метр зайда двигательнүүдээ зогсообо. Самолёдой үүдэн нээгдэжэ, Юрий Гагарин ехэ, габьяата алдар соло тээшэ алхалаа. (АПН).

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора — 54-54, приёмная — 54-93, зам. редактора — 68-08, зам. редактора — 62-62, ответ. секретаря — 50-52, зам. ответ. секретаря — 66-70, отделы: партийной жизни — 60-91, сельского хозяйства — 64-38, 63-86, пропаганды и агитации — 56-23, промышленности и строительства — 61-35, советского строительства и быта — 69-58, культуры и школ — 60-21, писем и рабселькоров — 67-81, информации — 34-05, общественная приёмная — 56-62, машинное бюро — 57-63, фотолаборатория — 33-61.

Н-00360. Заказ №